

Szalézi Értesítő

2018/2

Lelkiség
ELŐKÉSZÜLET
AZ EUCHARISZTIKUS
KONGRESSZUSRA 1.

Interjú
SZÁMVETÉS

SZALIM
ANIMÁTORTALÁLKOZÓ
SZOMBATHELYEN

Holokauszt-emléknap:

Ádám László szalézi szerzetes embermentő tevékenységére emlékeztek

A Holokauszt Magyarországi Áldozatainak Emléknapja alkalmából április 15-én a Terror Háza Múzeum előtt megtartott ünnepségen a megemlékezés központi alakja Ádám László szalézi szerzetes, egykori tartományfőnök volt.

Az eseményen a közönség soraiban jelen volt Havasi József korábbi tartományfőnök, aki személyesen ismerte Ádám atyát, több szalézi szerzetes, szalézi fiatal, valamint Ádám László atya ma élő rokonai is.

A megjelenteket Tallai Gábor, a múzeum programigazgatója köszöntötte. Beszédet mondott Szalay-Bobrovniczky Alexandra főpolgármester-helyettes, Ábrahám Béla, a szalézi rend magyarországi tartományfőnöke, valamint B. Varga Judit, a Terror Háza Múzeum történész-muzeológusa.

Az elmúlt években megemlékeztek Sztéhló Gáborról, Slachta Margitról, Karády Katalinról, Raoul Wallenbergről, Éliás Józsefről, id. Antall Józsefről, Boldog Apó Vilmos püspökről, Boldog Salkaházi Sáráról és Bernovits Vilmárról, 2018-ban pedig Ádám László szalézi atya volt a megemlékezés központi alakja, felidézve így a szalézi embermentőket, akik önzetlenül igyekeztek menteni zsidó embertársaikat.

Tallai Gábor kiemelte, hogy a közös megemlékezés során azokat a neveket is fel kell idéznünk, akik emberek maradtak az embertelenségben, akiknek példáját a felnövekvő nemzedékek elé tárhatjuk, akiket olyan magasra kell emelnünk, amilyen magasra csak tudjuk, hogy mindenki láthassa őket.

Szalay-Bobrovniczky Alexandra főpolgármester-helyettes szavai szerint „az emlékezés legalább annyira szól a jelenünkről és a jövőnkről”, mint a múltunkról. Kijelentette: a budapesti és magyarországi holokauszt közös múltunk keserű, fájdalmas, gonosz része. „Sokszor mondjuk egyes eseményekre, történésekre, hogy: bárcsak elfelejthetném. Pedig másképp helyes: nem elfelejteni, hanem megérteni, feldolgozni és láthatóvá tenni szükséges a múltunkat” – hangsúlyozta, hozzátéve: közös felelősségünk, hogy a jövő nemzedékei megismerjék a múlt kitörölhetetlen bűneit, hogy azok soha többé ne ismétlődhessenek meg.

B. Varga Judit történész-muzeológus beszédében elmondta, hogy Ádám László atya, szalézi szerzetes krisztusi emberséggel folytatott partizánharcára sokan tekintenek példaként. Hiába csapott le rá a sors 1944. december 13. éjjelén, ő vállalta a megpróbáltatásokat, a veréseket, a nyilas fogságot, később a kommunista diktatúra börtönét is. Mi, az utókor gyermekei magunknak teszünk jót, ha nem feledjük a bátor embermentőket, a hétköznapiak hőseit. Bár a történelem tanulmányozása közben meggyötörten nézünk a felfoghatatlan gonosztettek láttán, mégis hiszünk a jó harcokban, a jó emberekben. Kövessük és adjuk tovább a jó emberek példáját! Ne felejtjük el, hogy Ádám Lászlónak és a hozzá hasonló hősöknek köszönhetjük, hogy a többségben megmaradt és él a remény.

Kedves Barátaim!

„Néha olyannyira szeretnénk anyagokká válni, hogy elfelejtünk emberként viselkedni” – írja Szalézi Szent Ferenc, a Szalézi Társaság névadója és védőszentje.

Rendünk magyarországi indulása tele volt nehézségekkel, üldözéssel.

Az 1913 novemberi letelepedés után kitört az I. világháború, ami szembefordította a magyar szaléziakat az olaszországi anyaházzal.

A világháború utáni szegénységet tovább növelte a kommunista terror, majd a trianoni katasztrófa. De a fiatal rend fejlődésnek indult. Egyre több rendház, oratórium és iskola nyílt meg. A gazdasági válság tovább növelte a szegénységet. Ez még több munkát adott a fiatal szaléziaknak. Aki ennyi lemondást él meg, az két-féle útra léphet: vagy forradalmár lesz és erőszakkal keres megoldást, vagy megtanul lélekben gazdagon felülkerekedni az evilági nyomorúságon és osztozni, szegénységében is adni, részvétellel élni. A szaléziak ez utóbbit választották és élték meg az Istentől rájuk bízott ifjúság javára. Igyekeztek megvédeni az ifjúságot a testi és lelki ellenségtől. Osztoztak sorukban úgy, hogy közben megvédték és hitből fakadó jövőt adtak.

E szaléziak közül is az egyik legjelesebb Ádám László atya volt.

A nagy munkabírással megáldott Ádám atyát előljárói mindig kiemelt beosztással bízták meg. A II. világháború véres napjaiban Rákospalota és Újpest határán a „Clarisseum” nevű rendház igazgatója volt. Kiállt az üldözöttek mellett, mentette a zsidókat, nem egyszer az élete kockáztatásával. Négyezer forgott életveszélyben nyilas fegyveresek előtt, és még a békásmegyeri 33. gyűjtőtáborba és a budapesti gettóba is beemerkelkedett.

A Jad Vasem Holokauszt Áldozatainak és Hőseinek Izraeli Emlékhatósága adatbázisában a következő tanúvallomás szól embermentő cselekedetéről:

Bíró Pálné zsidó nő volt, akinek a férjét és a fiát behívták Budapestre, kényszer-munkára. Minden 16 és 40 év közötti zsidó nővel együtt Bíróné is kapott kény-

szermunkára behívót a Német Birodalomba – egy parancsot, amelyről tudta, hogy egyenlő a halálos ítélettel. Egy ideig annak az épületnek a pincéjében bujkált, amely katonai táborként szolgált, és ahová a férjét és a fiát vezényelték. A magyar tisztek azonban felfedezték jelenlétét és elűzték a rejtékhelyéről. Bíróné kétségbeesésében 1944. november 10-én felvette a kapcsolatot Ádám atyával.

A szerzetes azonnal a táborba érkezett és magával vitte Bíróné-t a tartományfőnökségre. Amikor Bíróné helyet kapott, látta, hogy ott más zsidókat is bújtatnak, beleértve Molnár Pétert és az ő édesanyját, Balogh Évát is. Mialatt Bíróné a szaléziaknál tartózkodott, László atya rendszeresen látogatta a férjét és a fiát a Hungária úti körletben. Az atya majdnem minden este szállított üzeneteket, ezzel téve lehetővé a családnak, hogy kapcsolatban maradjassanak egymással, amíg a kényszer-munkásokat is foglalkoztató céget ki nem költöztették Németországba.

1944. december 13-ról 14-ére virradó éjszaka az újpesti nyilasok betörték a Clarisseumba és letartóztatták Bíróné-t négy másik nővel együtt, továbbá Ádám László és Antal János atyákat (utóbbi a magyar tartományfőnök volt ekkor). A fogvatartottakat az újpesti nyilas szék-házba vitték. Minden ékszerüktől és tulajdonuktól megfosztották őket, majd brutális módszerekkel vallatták. Ádám atya kiállta a veréseket; hűségének, hitének ereje segítette a többieket is. Tizenhat napig voltak a nyilasok fogságában. P. Ádám László a nyilas kihallgatójának 1944. december közepén – Bíró Pálné 1948-ba felvett tanúvallomása szerint – ezt vallotta: „Ezután is csak azt tenném, hogy üldözött és bajba jutott embertársaimon segítenék, és ha ezért halál jár, Istennek ajánlom lelkemet.”

A budapesti pápai nuncius közbelépésének köszönhetően a két szalézi szerzetes visszatérhetett rendházukba. Bíróné-t, más túlélő zsidókkal együtt, a budapesti gettóba szállították, ahol zsidó orvosok kezelték őket. Mindnyájan a felismerhetlenségig megdagadt arccal, a verések-

től fekete foltokkal teli testtel hagyták el a nyilasok újpesti házát.

1999. április 8-án a Jad Vasem Ádám Lászlót a Világ Igazának ismerte el. Ezt a kiváló elismerést két másik rendtársa is kiérdemelte: az akkori tartományfőnök P. Antal János, és az óbudai, akkor Kiscelli utcai rendház igazgatója P. Kiss Mihály. Ádám atya a politikai terror hosszúra nyúlt időszaka alatt is példát mutatott hitből, emberségből, hűségből. A legnehezebb pártállami időkben, 1950–1952 között volt tartományfőnök. 1952. július 28-án érte is eljött a fekete Pobjeda, hogy a budai Fő utcai ÁVH-börtönbe szállítsa. A népköztársaság elleni szervezkedés, kémkedés és valutaüzérkedés hamis vádjával négy szalézi társával, köztük az 1953. június 8-án kivégzett Sándor István szalézi szerzetes testvérrel együtt elítélték. Az ügyész másodfokon halált kért rá is, de az ítélelhozók megelégedtek egy szerzetes kivégzésével. A kivégzett testvért, Sándor Istvánt, mint vértanút, 2013 őszén az Egyház boldoggá avatta. Hitünk szerint ebben is osztoznak a vele együtt szenvedő rendtársak, így P. Ádám László is.

Az 1956. szeptemberi amnesztiával egy testileg összetört, de lelkileg töretlen ember jött ki a börtönből. Visszaemlékezéseit börtönből való szabadulása után húsz évvel, 1976-ban vetette papírra az újpesti lakóházában, ahol szabadulása után illegális szalézi életét élte. A címet – *Carmen Miserabile* (Siralmas ének) – Rogerius gestájától kölcsönözte.

A reménytelenség ellenére is remélt, készült a szabad szalézi életre. Remeteségében a szalézi irodalmat fordította magyarra az utókor számára. Neki köszönhető, hogy amikor újra indulhatott a szaléziak működése hazánkban, volt a kezünkben szalézi lelkiségi és pedagógiai szakirodalom.

Ő maga nem élhette meg a szalézi újrakezdést: 1977. június 13-án megszűnt dobogni lelkes szalézi szíve. Az általa épített szombathelyi Szent Kvirinplébániatemplom kriptájában nyugszik. Halála előtt, visszatekintve küzdelmekkel teli életére, egy rendtársának így nyilatkozott: „Ha újra kellene kezdeni, ismét a szalézi hivatást választanám.”

P. Ábrahám Béla SDB
tartományfőnök

A Szalézi Értesítő következő száma szeptemberben jelenik meg.

Mária jelen van

„Ő tett mindent!” – szokta mondani Don Bosco. „Ahol ott vannak a szaléziak, ott van a Segítő Szűz is!” – mondhatjuk még ma is, Bejrúttól Valdoccóig érezzük a Szűzanya tényleges jelenlétét a szaléziak munkásságában.

Ezekben a napokban mindenhol visszhangzik az ősi, csodálatos ének: „Stabat Mater”. Szinte le sem fordítható latinról: „A jelenvaló anya.” A nagypén-tek könnyeiben és a feltámadás örömeiben az Anya ott volt!

Azt mondják: „Ahol Don Bosco van, ott van Mária!” Azt is mondhatjuk: „Ahol van egy szalézi, ott van a Segítő Szűz Mária!”

Ezen a délutánon Bejrútban voltam és a szalézi rendtársakkal együtt meglátogattam a Libanoni Szűzanya szentélyét. A szentély egy gyönyörű helyen van, egy hegyen, ahol a Szűz Mária hatalmas szobra kitárja a karját, hogy magához ölelje Bejrút városát. Egy kis kápolnába mentünk, hogy imádkozunk. Nagyon sok ember imádkozott ott, akik között volt sok fiatal is. Ez mélyen megérintett. A tekintetem egy fiatal anyára és 14 éves fiára esett. Az anya becsukott szemmel, mélyen összpontosítva, nagy odaadással imádkozott. A fiú az anyja mellett állt. Már egy kicsit türelmetlen volt, mert csendben kellett állnia, de csak nézte az anyját – én pedig őket néztem, mert ez a gyönyörű jelenet mély benyomást tett rám. Mennyi hit! Biztos, hogy a fiatal anya szíve együtt dobogott a másik anyá, Jézus Anyja, mindannyiunk anyja szívével.

Elgondolkodtam ezen a jeleneten, amely összekapcsolódott sok más ilyen jelenettel a szívemben – amelyek során mindig ugyanaz történik. A Boldogságos Szűz mennyi érzékenységet, gyengédséget és szeretetet ébreszt a gyermekeiben az egész világban.

Idén májusban ünnepeljük a torinói Segítő Szűz Mária-bazilika felszentelésének 150. évfordulóját, amelyet Don Bosco épített, válaszolva Szűz Mária kérésére. Ez egy szent hely, ahol konkrét formát öltenek a mi Anyánk szavai: „*Hic domus mea – inde gloria mea.*” (Ez az én házam; innen ered az én dicsőségem.) Elvittük a nevét és a dicsőségét az egész

szalézi világba, 134 országba. Egy világba, tele templomokkal, kápolnákkal, Mária-szentélyekkel és bazilikákkal, ahol a mi Anyánk továbbra is arra hívja minden kultúrájú és bőrszínű gyermekét, hogy jöjjenek hozzá, hogy találkozzanak vele, hogy megtartsa őket anyai szívében, és mindig elvezesse őket szeretett Fiához.

Meggyőződésem, hogy a jelenet, ami Bejrútban lejátszódott az édesanya és a fia között, minden nap több ezer alkalommal megismétlődik világszerte. Mert a mi Anyánk figyel ránk, védelmez és gondunkat viseli, nem kell félnünk semmitől sem.

Nem feledhetjük el Don Bosco álmát, amelyet Marseille-ben látott, amikor üldözték a szerzetesrendeket és kongregációkat: „Láttam magam, amint a Szent Szűz előtt vagyok. Magasan volt, éppen úgy, ahogyan a Keresztények Segítsége kupoláján áll. Egy nagy köpenye volt, amely hatalmas teremként betérített mindenkit, aki körülötte állt; és ott láttam Franciaország összes házát. A Szűzanya mosolygó szemmel nézte ezeket a házakat, amikor hirtelen egy szörnyű vihar kerekedett, vagy inkább egy földrengés, villámlás, jégeső, ijesztő szörnyek minden formában és alakban, lövöldöztek, ágyútűzet ontottak, és ez mindenkit pá-

nikkal töltött el. Mindezek a szörnyek, villámok és golyók ellenünk fordultak, akik Mária köpenye alatt voltunk; de senkiben nem okoztak kárt azok közül, akiknek ilyen erős védelmezőjük volt: minden lövedék lepatant a köpenyről, és leesett a földre. A Boldogságos Szűz, egy fénytengerben, ragyogó arccal és mennyei mosollyal azt mondta, amit időközben többször is elmondott: »Szeretem azokat, akik szeretnek engem.«»

Ma is, mint akkor, a Szűzanya mindazokat megvédi, akik a köpenye alatt keresnek menedéket, ezért semmit sem kell félnünk.

Szalézi szemmel nézve ismerjük fel ezt, ahogy Don Bosco a maga idejében: „Mária volt az, aki mindezt tette” – és továbbra is tenni fogja!

Május 23-án Valdoccóban ünnepélyesen megnyitották a Segítő Szűz Mária-bazilika felszentelése 150. évfordulójának ünnepét. Hatalmas lehetőség ez számunkra, hogy egyesüljünk minden olyan szentélyben, kápolnában, templomban és bazilikában a világban, ahol Ő, a mi Szent Anyánk továbbra is ontja anyai gyengédségét. Tanú vagyok rá: Bejrúttól Valdoccóig, Afrikában, Ázsiában, Ausztráliában, Mária mindig jelen van.

Krisztus kenyér és bor színében

*„Győzelemről énekeljen napkelet és napnyugat,
millió szív összecsengjen, magasztalja az Urat,
Krisztus újra földre szállott, vándorlásunk társa lett,
mert szerette a világot, kenyérszínbe rejteztet.
Krisztus kenyér s bor színében úr s király a föld felett,
forrassz eggyé békességben minden népet s nemzetet.”
(280B)*

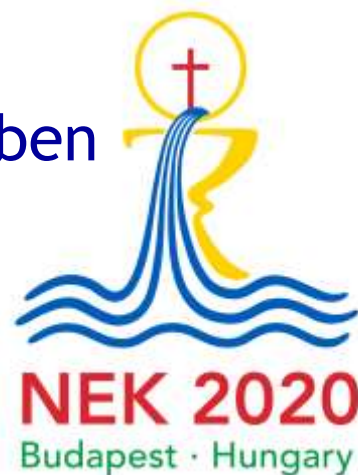
Az 1938-as budapesti 34. Eucharisztikus Világkongresszus himnusza ma is gyakran felhangzó, kedvelt népénekünk. Azért idéztem mintegy bevezetőként, mert Ferenc pápa tavaly januári bejelentése szerint – amely a Fülöp-szigetek Cebu nevű városában, az ott megrendezett 51. Világkongresszus befejezésekor közvetített videó-üzenetében hangzott el – a következő, 52. Eucharisztikus Világkongresszust 2020-ban Magyarországon, Budapesten rendezik meg. Ebben a videó-üzenetben a bejelentéshez a következő mondatokat fűzte: „Kérlek mindannyiótokat, hogy hozzám csatlakozva imádkozzatok azért, hogy majd lelkiekben gyümölcöző legyen (a kongresszus), és a Szentlélek kiáradjon mindazokra, akik részt vesznek a szervezésében.” (Érdemes megjegyezni, hogy az 1938-as budapesti világkongresszus megrendezését is a Fülöp-szigeteken, annak fővárosában, Manilában jelentették be 1937-ben, az ott lezajlott 33. Eucharisztikus Világkongresszus végén.) Az eucharisztikus konferenciákat, amelyekből a kongresszusok kibontakoztak, a 19. század második felében kezdték szervezni Franciaországban, ahol az egyházellenes államhatalom szorongatta és korlátozta az Egyházat. Egy francia hölgy, Emilia Tamisier, buzgó világi katolikus sokat küzdött az 1870-es években azért, hogy az Eucharisztia ünneplését a templomokon kívül, a nagyvárosok nyilvánosságában körmenetek, zarándoklatok és más rendezvények formájában is megvalósítsák. Célja ez volt: „A társadalom megmentése az Oltáriszentség által.” Az Eucharisziában köztünk élő Krisztus mindig egy ellenséges világ közepette gyűjtötte maga köré híveit, hogy oltalmuk és erősségük legyen. Bizonyos értelemben az Egyház története

nem egyéb, mint az Eucharisztia küzdelmei és diadalai. Azt lehet mondani, hogy az ő sugárzása fonja át a századokat.

Az eucharisztikus világkongresszusoknak általában el nem vitatható dicsősége az, hogy szinte kizárólag világi katolikus keresztények hívták azokat életre. Így az első kongresszust is 1881-ben, amelynek a franciaországi Lille városa adott otthont. Ezek a világi hívek toborozták össze a résztvevőket, és vitték nyilvános, közéleti szinten diadalra a nemzetközi eucharisztikus kongresszusok ügyét. De azt is meg kell mondani, hogy az üldözés és a sok szenvedés, amely kísérője volt az első Eucharisztikus Világkongresszusnak az egyre jobban elvilágiasodó, egyházellenes Franciaországban, szinte máig is a kongresszusok állandó velejárója maradt. Mindezek ellenére a krisztushívők százazrei és milliói szüntelenül zengik: „Dicsértessék és áldassék a legméltóságosabb Oltáriszentség most és mindörökké!”

Ennek az első elmélkedésnek az a célja és feladata, hogy visszapiillantsunk az 1938-as budapesti világkongresszusra. Hogy megkíséreljük azt hitelesen rekonstruálni, hiszen a 2020-as kongresszus annak mintegy a folytatása és továbbbépítője lesz. Úgy tekintünk arra az 1938-as eseménysorra, mint a kommunizmus előtti múltunk egyik legnemesebb örökségére, amelyhez vissza kell térnünk. Azért, hogy a mindent lerombolni akaró „negyven év”, és az azt követő félresikerült, kétes értékű 20–25 év után újraindulásunk, azaz egyházi és társadalmi megújulásunk egyik biztos ihletője legyen.

Fontoljuk meg: az 1938-as kongresszus a II. világháború kirobbanása előtt egy évvel, kettős szorításban zajlott le. Nyugaton az egyre agresszívebb hitleri ná-

cizmus Németországban, keleten pedig az ugyancsak világhatalomra törő szovjet bolsevista kommunizmus az akkori Szovjetunióban. Mindkettő velejéig isten- és egyházellenes, embertelen és gyilkos hatalom. Magyarország a „béke szigete” volt akkor Európában, az Eucharisztikus Kongresszus pedig annak reményét próbálta ébren tartani, hogy a fenyegető világégés talán elkerülhető.

Ma, 2020 felé közeledve mit tapasztalunk Európában? Népvándorlást, egyfajta világháborút, amelyért nem a megszálló bevándorlók a felelősek, hanem az önmaga létezését is tagadó, ismeretlen, néven nem nevezhető pénz-világhatalom, amelynek a nyugati országok politikusai, úgy látszik, a kiszolgálóivá szegődtek. Ezzel a keresztény, bár keresztény gyökereit megtagadó európai civilizáció pusztulása valósággá kezd válni.

Nos, ebben a világhelyzetben emlékezzünk az 1938-as kongresszusra, és készülünk a 2020-asra. Most abban a reményben, hogy az eucharisztikus Krisztushoz való megtérésünk és ragaszkodásunk hazánk, népünk és Európa megmentője lehet.

Az 1938-as budapesti Eucharisztikus Világkongresszusnak ma alig elképzelhető erejű hatása volt az akkori Magyarország életére. Ez a hatás majd nyolcvan év után is eleven: egy megalázott és fenyegetettségben élő országot és népet ébresztett öntudatra, ugyanakkor annak a tudatára is, hogy egy népnél sem vagyunk alávalóbbak itt Európában és a világegyházban. Alighanem elmondható, hogy például az úrnapi körmenetek a kongresszus ilyen értelmű hatásának köszönhetően maradtak meg az elnyomatás, a diktatúra, az egyházüldözés sötét évtizedeiben is a közösségi hitvallás legszebb, legnemesebb alkalmainak.

Sokan mondták és mondják ma is leki-csinylően vagy gúnyosan (és sajnos hajlottunk arra, hogy elhiggyük): az Eucharisztikus Világkongresszus 1938-ban az egyházi triumfalizmus, magyarul az indokolatlan diadalittasság külsőségeiben túlhajtott demonstrációja volt, amelyből éppen a lélek, a hitelesség hiányzott. Nehogy elhiggyük ezt a megítélést, ezt a jellemzést! Miért kellene szégyellenünk, hogy a mi Krisztusunk igenis „Úr s Király a föld felett”, és hogy ennek az eucharisztikus Krisztusnak a népe vagyunk?

A modern kor, így a mi korunk, jelenünk történelmi zsákutcái mind azt bizonyítják, hogy nincs más biztos, hatékony egységesítő erő a világban és az Egyházban, csak az Isten Krisztusa, tőle kérhetjük bizalommal: „Forrassz eggyé békeségben minden népet s nemzetet!”

Most a súlyos és talán nyomasztó gondolatok után pihenjünk meg Jézus közelségében azzal, hogy elolvassuk bátorító szavait, melyeket Atyjához imádkozva mondott:

„Abban az órában Jézus följuggott a Szentlélekben és így szólt (Lk 10,21):

»Áldalak téged, Atyám, mennynek és földnek Ura, mert elrejtetted ezeket a bölcssek és okosak elől, és a kicsinyeknek jelentetted ki. Igen, Atyám, így tetszett neked. Mindent átadott nekem Atyám. Senki más nem ismeri a Fiút, csak az Atya; és az Atyát sem ismeri senki, csak a Fiú, és az, akinek a Fiú ki akarja jelenteni. – Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik fáradtak vagytok, és terhek alatt görnyedtek: én felüdítlek titeket! Vegyétek magatokra igámat, és tanuljatok tőlem, mert én szelíd vagyok és alázatos szívű – és nyugalmat talál lelketek. Mert az én igám édes, s az én terhem könnyű.«” (Mt 11,25-30)

Az Eucharisztikus Kongresszus budapesti megrendezése kapcsán XI. Piusz pápa ezt írta magyaroknak üzenetében: „Hol kereshetné ma a szenvedő emberiség bajaira a gyógyulást, ha nem Jézus Krisztusban, aki az út, az igazság és az élet... Vissza kell térni az isteni Mesterhez, és ismét megadni neki a köteles tiszteletet, és felébreszteni a szeretet tiszta lángját. Vissza kell vezetni az embereket a legfölségesebb Oltáriszentséghez... Jézus Krisztus evangéliumának parancsaihoz... Buzgón kérjük Istentől, hogy Krisztus az eucharisztikus színek alatt diadalmaskodjon az utcákon, tere-

ken, fővárosotok templomaiban és a lelkekben” – mondta XI. Piusz pápa.

Pontosan erről szólt a kongresszus 1938-ban, s erről fog szólni 2020-ban is. Minden bizonnyal a mi korunk sajátos problémavilágára válaszolva, a mai ember nyelvén, a mai családok, mai fiatalok gondolkodására és igényeire reagálva, de evangéliumi érvényességgel. Éppen ezért kell hosszú és mélyenszántó előkészülettel várni a kongresszust. Ahogy az 1938-as kongresszusra is készült az ország, az egész keresztény magyarság, a püspökök, a papság, a szerzetesek sokasága, a tanulóifjúság. S ebben a lelki-szellemi előkészületben az ország és a hívő emberek legjobbjai mind kivették a részüket. Hatalmas szervezőmunka indult meg, amelynek nem csak a külső, látványos események megszervezése és lebonyolítása volt a feladata, sokkal inkább az elmélyülés, amit mi sem takaríthatunk meg a következő években.

XI. Piusz pápa Eugenio Pacelli bíborost, államtitkárát nevezte ki legátusává, személyes küldöttévé a budapesti kongresszusra. (Pacelli bíboros már a korábbi világkongresszusokon is a pápa képviselője volt. Biztosra lehetett venni, hogy a súlyos beteg XI. Piusz halála után őt választja a pápaválasztó konklávé Szent Péter utódává, ez a budapesti kongresszus után néhány hónappal így is történt. XII. Piusz néven vette át elődje örökét, s a történelem tanúsága szerint a legnagyobb pápák között emlegetjük. Boldogáavatását az a jól megszervezett rágalomhadjárat késleltette eddig, amelyet a II. világháborúval, de legfőképpen a zsidóság holokausztjával kapcsolatban tanúsított és a történelem által igazolt, felelősségtudattal vállalt magatartása váltott ki. Ezzel a megfontolt, de elszánt magatartásával további milliónyi zsidó ember elpusztítását megakadályozta, és sokak életét megmentette aktív közreműködésével. Reméljük, hogy tiszta, nemes és ragyogó alakját hamarosan a boldogok között tisztelhetjük.)

Pacelli bíboros 1938. május 25-én, szerdán délután a Hősök terén mintegy 200 ezer hívő jelenlétében mutatta be az ünnepi megnyitó szentmisét. Prédikációjában világosan utalt arra a világhelyzetre, amelyben a kongresszus zajlott.

„Az eucharisztikus Krisztussal ma is úgy bánnak, ahogyan bántak Krisztussal földi életében. Krisztus szenvedése Betlehemtől és a Golgotától az idők végezeté-

ig tart. Ez a keresztény szív számára megpróbáltatást és szenvedést okozhat, de nem lehet akadály a hitének. Hol van ma Heródes és Pilátus? Hol vannak az első századok keresztényüldözői? Porrá és hamuvá lettek a kereszténység ellenségei. A győztes: az Oltáriszentség Krisztusa! ... Ő lesz a győztes továbbra is! Az istentagadás és gyűlölet apostolai hiába akarják Krisztus művét, sőt, nevét is száműzni a közéletből, a hívek szívéből... Az Oltáriszentség hitünk foglalatja, a szentség iskolája. ... Szentekké kell lennünk az Eucharisztia által!” – mondta Pacelli bíboros.

Másnap, Urunk mennybemenetelének ünnepén (akkor áldozócsütörtöknek hívták) több ezer elsőáldozó gyűlt össze hozzátartozóival a Hősök terén.

S még egy-két adat: május 27-én, pénteken 150 ezer férfi jelent meg éjszakai szentségimádásra ugyancsak a Hősök terén.

A befejező napon, vasárnap a délelőtti szentmisére 500 ezer ember érkezett a helyszínre. Délután a Szent István-bazilikából indult az oltáriszentséges körmenet a Hősök terére. Négy és fél órán át hömpölygött a hívek pompázó menete. Erre a napra az akkor egymillió Budapest kétmillióra duzzadt a zarándokoktól. A körmenet végén hangzott el a pápai legátus záróbeszéde, melyben a következőket is hallhatták az akkor jelenlévők: „Tanúim leszek!” – ezekkel a szavakkal búcsúzott az Üdvözítő tanítványaitól, és ezekkel a szavakkal búcsúzik tőlünk is, és szétküld ebbe a szeretetszegény és gyűlölettel teli mai világba, amint az ő szeretetparancsának apostolait, hírnökeit és követőit.

Ez a kongresszus a szeretet kötelékével fűzi össze az eucharisztikus Király híveit mind az öt világrészen. Az eucharisztikus lelkek erős lelkek, hősies lelkek. Ő, Jézus Krisztus, add, hogy akik itt szent nevedben összegyűltek, szívük békés átalakulásának munkatársai legyenek, lángra lobbantva békétlen korunk viharai közepette a szeretetnek azt a tüzeit, amelyet Te hoztál a világba!

Szenteljük ezeket az alkalmakat az Eucharisztia szemlélésére, hitismeretünk és lelki elmélyülésünk gazdagítására motónknak megfelelően: „A mi Oltáriszentségünk Jézus Krisztus az Eucharishtiában.” Gondoljuk át és mélyítsük el hit-életünkben az Egyház hitét és gyakorlatát az ezután következő elmélkedések-

ben. De ne szoros hittani, netán tudományos értekezést, előadást várjunk. Inkább érezzük úgy magunkat, hogy egy körképet szemlélünk, amely körülölel bennünket: bármerre fordulunk, csodával, a szeretet csodáival találkozunk, amelyek átjárják életünket és Krisztushoz segítenek hasonlóvá válnunk, hogy alakítsa szívünket az ő Szíve szerint.

Minden örömmel arra törekszem, hogy mindannyiunk számára érthető és követhető módon megfogalmazzam, azaz hitelesen közvetítem az Egyház hitének és hitéletének kimeríthetetlen gazdagságát.

Éspedig úgy, ahogy ez a hit és hitgyakorlat az Egyház történetében, ősi és újabb hagyományában, a szentek és a példamutató keresztények életében megvalósult, kivirágzott. A további elmélkedésekben ezeket a témákat szeretném kibontani:

2. Találkozás a feltámadott Úrral az Eucharishtiában;
3. Jézus az Eucharishtiában – áldozatunk eledelünk, útítársunk;
4. A szentmiseáldozat és a szentáldozás keresztény életünkben;
5. A szentségimádás jelentősége és gyakorlata;

6. Az Eucharisztia Mária, Jézus és az Egyház Anyja.

Szeretném mindezt egy hosszú, eseményekben és küzdelmekben gazdag papi élet személyes tanúságtételével jól megvilágítani, mintegy „illusztrálni” – elsőáldozó koromtól mostanáig átélt élményekkel. S mindeközben szemléljük és imádjuk az Eucharishtiát, „hitünk szent titkát”, amely Jézus mindhalálig tartó szeretetének titka és ajándéka.

Folytatjuk...

Számvetés

Óbudán, a Segítő Szűz Mária-kápolnában április 21-én Tadeusz Rozmus, római regionális előljáró, Ángel Fernández Artime rendfőnök, Don Bosco tizedik utóda képviselőként hivatalosan meghosszabbította Ábrahám Béla atya tartományfőnöki megbízását.

Tadeusz Rozmus atya azt mondta, a tartományfőnöki kinevezés meghosszabbítása hat évre szól, te pedig azt mondtad, két évre. Hogy is van ez?

Jogilag egy tartományfőnöki kinevezés hat évre szól, nincs más lehetőség, viszont amikor decemberben Vitális Gábor atyával, a vikáriussal együtt találkoztunk Rómában a rendfőnökkel, ő fölvetette, hogy három évvel szeretné meghosszabbítani a kinevezésemet. Erről beszélgettünk, majd kaptunk egy kis gondolkodási időt, ami után azzal a válasszal mentünk vissza, hogy rendben, de számomra nagy feszültséget jelent a részvétel a 28. Egyetemes Káptalanon, mivel nem tudok idegen nyelven. Ez az esemény hét hetes lesz, 2020. február 6-án fog kezdődni és április 4-ig tart. Az előző rendfőnök fölmentett előző káptalanon való részvétel alól az, így most két lehetőség van: vagy ő is fölment, mert nem tudok teljes értékűen részt venni ezen a fontos eseményen, vagy csak addig leszek tartományfőnök, hogy a káptalanon már az új tartományfőnök vehessen részt, aki beszél olaszul vagy angolul. A megbízásom így közös megegyezés alapján 2020 januárjáig szól. Ez azért is szerencsés, mert 2019 őszén lesz Magyarországon a regionális atya hivatalos vizitációja, ami egyben jó alkalom lesz arra is, hogy az új tartományfőnök személyének jelölési folyamata végbe menjen.

Két év egy tartomány életében meglehetősen rövid időszak. Van ennek értelme?

Ez számomra is néhány napig kérdés volt, de több dolog is amellel szól, hogy igen: így hosszabb időt és több lehetőséget kaptam arra, hogy „jól” átadjam a tartományt az utódomnak. Az egyik szempont bizonyos folyamatok lezárása, a folyamatosság, a stabilitás, a másik pedig, hogy van néhány megkezdett gondolatunk, amit érdemes lenne végigvinni,

illetve szeretném ebben a rövid időszakban előremozdítani a tartományi terv kidolgozását. Ez egy elég összetett feladat, amire jó alkalom lesz ez a másfél év. Egy olyan munkadokumentumot szeretnék átadni a következő tartományfőnöknek, amit használni tud.

Több felújítás és a kormány támogatása is erre az időszakra esik?

Igen, időközben a magyar kormánytól kaptunk egy elég jelentős támogatást, ami 2019 decemberében lezárul – ez is összecseng. Több megkezdett gazdasági, felújítás jellegű munka is folyamatban van, ezeknek a megvalósításában talán jobban benne vagyok, a civil munkatársakat is jobban ismerem, egy új tartományfőnöknek nagyon megterhelő lenne, ha ezzel kellene kezdenie a munkát. Ugyanakkor a kövek és a falak nagyon szépek és kellenek, de önmagukban hidegek és üresek – nem szeretnék abba a hibába esni, hogy csak erre figyelek.

2019-ben ünnepeljük Zafféry Károly, az első magyar szalézi halálának századik évfordulóját, ennek kapcsán mik a tervek?

Ezt a „Zafféry 100” elnevezésű programban határoztam meg, amelyben a felújítások mellett ott van a tartományi terv tető alá hozásának feladata – egyszerre kezdünk építkezni a kövekkel, falakkal, intézményekkel, de közösségi módon is, a tervezés mentalitását megerősítve és meghonosítva, amit én nagyon fontosnak tartok. A mai kor kihívásai között kevés az, hogy van egy naptárunk, napirendünk, ahol a programokat előre látjuk. A tervezés saját szalézi hivatásunk megerősítésének, megvédésének egyfajta eszköze. A rögtönzés nagyon sok nehézséget von maga után, ezért fontos, és a már meglévő hivatások pasztorációjának kulcskérdése, hogy a tervezési mentali-

tást, amit a rend az előző káptalanon elénk tárt, magunkévá tegyünk. Erre már tavaly elkezdünk készülni. Silvio Roggiának volt egy háromnapos képzése Péliföldszentkereszten, ő a római rendfőnökségen tevékenykedik és szakértője a tervezésnek. Keszeli Sándor is beszámolt a saját, pasztorális tervezésről szóló tanulmányairól és tapasztalatáról, sok anyagot és bátorítást adott. Most elérkezett annak az ideje, hogy a felkészülési szakaszt lezárva belevágjunk magába a munkába. Nem egy porosodó dokumentumot szeretnék, hanem segíteni abban, hogy a Don Boscó-i lelkületet gazdagabban éljük meg. A szalézi hivatás, életmód, pasztoráció mélységét és erejét ugyan meg tudjuk élni, de ami benne van, az felaprózódik, ha a jelenlétünk és munkánk csak olyan jószándékokból áll, amelyek nem találkoznak egymással. A meglévő nagyon sok jószándék-, tevékenység- és imádságpatakat egy folyamatra szeretnénk duzzasztani. Ez a Szalézi Család egységét is segíteni tudja.

Másért is fontos a Zafféry-évforduló?

Fontos rátekinteni az első magyar szalézira, felhívni a figyelmet a szalézi hivatás gazdagságára, sokszínűségére, ami megújíthat bennünket egy kicsit. Egy

alkalom arra, hogy elmélyedjünk, ugyanakkor a történelmi gyökerekhez kötődve tudjunk gyümölcsöt teremni. Eros Ramazzottinak van egy CD-je, az „*Ali e radici*”(Gyökerek és szárnyak), kicsit ilyen „gyökerek és szárnyak”-ban gondolkodom én is.

A 2012-ben történt kinevezésed óta a tartomány képe megváltozott, megfiatalodott, van hat iskolája és öt rendháza – ez tizenegy olyan hely, ahol komoly jelenlét kell, komoly munka folyik, de a létszám nem nagyon változott. Milyen a szaléziak helyzete ma Magyarországon?

A Férfi Szerzetes-elöljárók Konferenciája a Szerzetesek Éve kapcsán felméréseket készített a szerzetesi jelenlétről Magyarországon, amely szerint mi, szaléziak – kicsit viccesen hangzik – a fiatal, nagy létszámú rendek közé tartozunk ma Magyarországon, ami a tíz misszionárius nélkül egyértelműen nem így lenne. Hálásak vagyunk a rendfőnök atya gondoskodásáért, figyelméért, hogy őket nekünk adta. Ha pedig az intézményeket nézzük, akkor elmondhatjuk azt, hogy ez egy zavarba ejtően gazdag portfólió, ugyanakkor lehetőség is, hiszen akihez az iskolai munka áll közelebb, akinek egy oratórium, kollégium vagy plébánia, arra mind van lehetőség. Nem úgy, mint néhány tartományban, ahol szinte csak plébánia, szinte csak oratórium vagy csak iskola van, hanem kicsi, de gazdag a jelenlétek sokféleségében.

De ez egyben kihívás is?

Persze, mert a plébániákon kihívás az, hogy mit tudunk gazdagabban megélni egy szalézi plébániai szolgálatban, mint amit egy egyházmegye teljesít. Ha csak annyit, hogy többet misézünk, többet gyóntatunk, az kevés. Az iskoláinkban nagyon fontos napi kérdés, hogy milyen a szerzetesi jelenlét. Ma már nem azt jelenti, mint egykor régen, hogy rengeteg órában tanítani és tanítani, hanem egy minőségi jelenlétet, ahol a tanítás mellett a találkozás lehetősége a tanárokkal, szülőkkel és persze a fiatalokkal, az egyéni meghallgatás, elkísérés lehetősége is nagy szerepet játszik. Ezért is találunk ki azt a rendszert, hogy általában a szaléziak az igazgatóhelyettesek, semmilyen bürokráciáért nem felelősek, hanem a nevelés ügyének a felelősei, a fiatalokra, a nevelői munkára kell hogy koncentrálnak. Az iskoláink nagy-nagy többsé-

ge nem úgy egyházi iskola, hogy a diákok, a szülők maguk is gyakorló katolikusok lennének, hanem mi igyekszünk felébreszteni bennük egy kíváncsiságot a hit irányában. De nagyon sokszor azt is igenis eredményként kell elkönyvelnünk, ha egyszerűen csak az emberi élet döntéseiben, problémamegoldásaiban, a párkapcsolat megélésében tudjuk a fiatalokat egy jobb elhatározás felé segíteni, aminek később lehet majd a következménye a hitre jutás is, de ez egy kegyelmi ajándék, aminek mi az előkészítői lehetünk. A mi iskoláink preevangelizációs közegek, ahol az első igehirdetés hangzik el, de a diákoknál nagyon sokszor ennek a kötelező jellege kevésbé segítő. Az iskola inkább egyfajta vallási, keresztény kultúrát tud átadni és abban a gyökértelesen, nem vallásos közegben, amiben ezek az iskolák működnek, ez is egy alapvető érték és előrelépés.

És mi a helyzet az oratóriumokkal?

Az oratóriumokba a fiatalok már önmaguktól jönnek, ezért ez már egy kicsit könnyebb közeg, hiszen a nevelés a szabadság légkörében valósulhat meg, ami a Don Boscó-i karizma alapvető légköre. Nagyon sokszor az a kérdés, hogy az iskolák és a plébániák mellett, amelyeket kötelező feladatként kell ellátnunk, mennyire marad energiánk az oratóriumokra, illetve mennyire vagyunk képesek egy olyan innovatív, kreatív jelenlétre, ami a mai kor gyerekeit megszólítja. Mert az, hogy mik voltak a jó programok, mi érdekelte, vonzotta 1992-ben a gyerekeket az oratóriumba, és mi vonzza 2018-ban, már nagyon más, és nem mindig tudunk erre felkészülni, választ adni. Nagyon fontos és nagy szükség lenne megerősíteni a velünk működő világiak jelenlétét és képzettségét. Az egész európai szalézi világban ez egy nagyon fontos kérdés. Van is egy olyan közös gondolkodás, ami a laikusok lelkeségi, pedagógiai, szalézi módszertani képzését hivatott szolgálni, és ebben egy eléggé új gondolat, hogy a szalézi formáció és a laikus formáció nem kell hogy elkülönüljön egymástól.

Hogy kell ezt elképzelni?

Kicsit úgy, ahogy mi is elkezdtük a SZAPA nevű programunkkal, ahol minden csoportban van szalézi szerzetes is, és ott vannak a tanáraink is, akikkel együtt formálódnak, képződnek. Persze, van-

A Don Bosco erekleje

SzaléziPart Fesztivál Balatonkenesén

Sándor István boldoggáavatása

Papszentelés

Templommegáldás

Örökfogadalom

Rádióműsor készül a szaléziakról

Könyvbemutató a Terror Házában

A SZAPA-4 résztvevői

Szerzetesi lelkigyakorlat

nak részegységek, amelyek különböznek, de ez az a terület, amit meg kell erősíteni.

Az iskolákkal kapcsolatban mik a tervek?

Vannak terveink és reményeink, amik még nagyon bizonytalanok. Nagyon fontos, hogy az iskola vezetése mennyire szalézi jellegű, mennyire lojális, mennyire vesz részt a szalézi életben. Ezen nagyon sok múlik. Fontos a megfelelő személyek kiválasztása, megbecsülése és segítése. Ami a fejlesztéseket illeti, régóta gondolkodunk azon, hogyan lehetne megvalósítani azt, hogy Budapesten is érettségiig vagy szakmáig tudjuk elkísérni a fiatalokat. Most talán gazdagabbak a lehetőségeink, hogy a Péter-Pál iskolát valamilyen módon átvigyük az 1–12 év-folyamos iskola keretébe. Ebben még nagyon sok kérdés van. Ugyanakkor lenne lehetőségünk átvenni iskolát, de ettől félünk, mert kevesen vagyunk, és csak akkor van értelme, ha ott valóban jelen tudunk lenni, hatással tudunk lenni az iskolára, vezetésre, tanárookra, szülőkre, gyerekekre. Kazincbarcikán pedig van egy olyan szándék, hogy a Szalézi Szent Ferenc Gimnáziumot kicsit lejjebb vigyük korban, hogy nyolcév-folyamos gimnázium legyen. Ott is fölmerült a lehetősége, hogy mi lenne, ha egy általános iskolába belekezdnenénk, de ott sem tudnánk minőségi módon jelen lenni, hogy ennek értelme legyen.

A Don Bosco Iskola most kapott egy nagy lehetőséget azzal, hogy a magyar kormánnyal kötöttünk egy együttműködési megállapodást az iskola pedagógiai fejlesztésére, ami a hátrányos helyzetű, roma diákok felzárkóztatását segíti. Ebben nagyon sok szakembert tudunk majd bevonni – gyógypedagógust, fejlesztő pedagógust, mentor tanárokat –, egy új időszak lesz a Don Bosco Iskola életében.

Ha visszatekintünk az elmúlt hat évre, nagyon sok minden történt. Mik voltak az emlékeztető, szép események?

Ma már úgy látom, hogy a legfontosabbak mindig az örökfogadalmak és a szentelések. Számomra, ha visszatekintek, a legnagyobb élmény, amikor egy rendtárs kimondja az örökfogadalmak szavait, vagy a püspök kezéből elnyeri a szentelést. Ez mindig a hivatás, a karizma ünnepe. Vannak persze olyan események, amiket semmiért sem adnék oda. Például, hogy tartományfőnökként végigkísérhet-

tem a Don Bosco ereklyét, mindezt egy magyar centenáriumi évben, ami megint csak a Gondviselés csodálatos összecsengése. Nagyon nagy dolog volt Sándor István boldoggáavatása. Fontosak voltak a nyári Part Fesztiválok, amelyekért sok fiatal fogott össze és nagyon sokat dolgozott, hogy megvalósuljanak és jók legyenek. Örömteli hangulat volt és ünnep volt mindegyik. Maga a centenáriumi év, amikor megjelenhettek fontos kiadványok, ott lehetünk különböző fórumokon, a sajtóban, médiában erősebb volt a jelenlétünk, ami meg is erősítette a karizmánkat. Ha visszatekintek a 2013-as évre, akkor mindig eltölt a hála és a lelkesedés. Ugyanakkor a bicentenáriumnak is megvolt a maga ereje, bár Magyarországon csendesebb volt, de a torinói központi ünnepségen sok fiatalunk részt vett. Ezek voltak a kulcs események, de az is fontos, hogy közben a mindennapi dolgainkat is tovább tudtuk vinni, gazdagítani.

Hogy látod magad tartományfőnökként?

Ezt a rendtársak jobban el tudnák mondani... Érdekes, mert az ember próbál valamelyik részre koncentrálni és valamiben dominánsnak lenni, mert mindent egyszerre nem lehet, de a másik oldal ezáltal gyengébb lesz. Mindig megvannak az idők jelei és azokra igyekszem koncentrálni. Ami biztos, hogy többet és intenzívebben kellene látogatni egyes közösségeket. Nagyon szeretnék úgy tartományfőnök lenni, hogy az igazgatók hatáskörét, jogkörét, szolgálatát ne keresztezzem, hiszen a hétköznapi tennivalókat ők is látják. Persze, ha segítséget kérnek, vagy ha valaminek együtt lehet örülni, akkor szeretnék ott lenni. Azt gondolom, hogy a rendtársak számára megszólítható, értelmezhető vagyok, ami szerintem fontos. Igyekszem a rendtársaimat tisztelni és megbecsülni, előtérbe helyezni a jóra való törekvéseiket, túllépni azon, ami negatív. Úgy érzem, hogy tudunk együttműködni, ennek örülök és remélem, hogy ez tovább fog erősödni.

A szaléziak körében Don Bosco óta fontos feladat előteremteni az anyagiakat a működéshez. Nehéz feladat ez?

A tartományfőnöki feladattal járó pénzügyi dolgok inkább zavaróak, mint nehezek. Mert ha a tartományfőnök atya és mester, de közben meg kell mondania, hogy valamire van-e pénz, vagy nincs, az nehézségekkel jár. Ugyanakkor én szere-

tek foglalkozni a fejlesztésekkel. Az ekonómia nagyon fontos része a küldetésünknek, a lehetőségek biztosítása egy szép háttérrel. A tartományfőnök ezzel a feltételeket adja meg a rendtársainak a napi munkájukhoz, a terveik megvalósításához, karizmájuk kibontakoztatásához, hogy szabadon dolgozhassanak.

Szép volt ez a hat év? Nehéz volt?

Mindkettő egyszerre. Ha szembejön egy feladat, ha azt mondják, hogy csináljam, akkor bíznak bennem, és azt gondolják, hogy meg is tudom csinálni. Azt tapasztaltam, hogy kellő időben a kellő segítséget megkaptam – égiektől, földiektől, civilektől, rendtársaktól gazdagon. Minden nap van miért hálát adnom, van mi- nek örülnöm, van mire jó érzéssel vissza-

tekintnem, és ez egy nagyszerű, fontos dolog. Az is természetes, hogy mindig vannak elégedetlenségek, egy részüket kívülről jelzik. Ezek jó része sarkallja az embert, és van, ami elbizonytalanít. Számomra ennek a hat évnek a legdurvább tanulsága az volt... most egy kicsit távolabbról kezdem: én az egyházmegyei szemináriumból lettem „botcsinálta” szalézi egy év noviciátussal, amiben semmiféle különösebb formáció, képzés nem volt; olvasmányok, elmélkedések, imádságok, találkozások, beszélgetések, tapasztalatok – ebből állt össze az én formációm. Amikor az érettségi környékén Don Boscót olvastam, egyértelmű volt: az irány, a tevékenység, a motiváció a fiatalok. Tartományfőnökként pedig arra kellett rájönnöm, hogy a legnagyobb érték a rendtárs. És ez nekem nagyon jó

ézés.

Úgy érzem, hogy sokat változtam a hat év alatt. Amikor arra készültem, hogy átadom a tartományt, húzok egy vonalat és más tevékenységbe kezdek, és amikor az ember magában számadást végez, akkor úgy éreztem, az bennem a legnagyobb változás, hogy ma már képes vagyok simán lemondani egy programról, egy tevékenységről, ha úgy érzem, hogy ez a rendtársam javára válik. Lehet, hogy nem mindig tudom kommunikálni, mert tevékenység orientált típusú ember vagyok, ez az alapkarakterem, de ma már képes vagyok egy tevékenységet félretenni a rendtársért. És tényleg azt tapasztalom, hogy ennek az egész szalézi mű- nek a rendtárs és a rendtársak közössége a legnagyobb kincse és gazdagsága.

Péliföldszentkereszt

Mária-búcsú

A hagyományos májusi búcsút május 5–6-án tartották a szaléziak Péliföldszentkeresztén. A helyi szalézi közösség sok szeretettel várta a hívőket, zarándokokat, plébániai közösségeket, hogy tiszteletüket tegyék az itt őrzött Szent Kereszt ereklye előtt, és köszönetet mondjanak Szűz Mária anyai pártfogásáért és köszöntsék az édesanyákat, nagymamákat.

Szombaton, a búcsú előestéjén Baji János atya gyémántmiséjét ünnepelték, utána Völner Eszter és Tólos Vivien komolyzenei koncertjét hallgathatták meg, végül fényszínházzal, multimédia lézer show-val zárták a napot.

A búcsú keretében május 6-án megnyílt a SZÁMALK-Szalézi Szakgimnázium tanulóinak már több helyen is nagy sikerrel bemutatott ikonkiállítása „Járjatok a földön, lakjatok az égben” címmel.

A kiállításon Ábrahám Béla tartományfőnök köszöntötte a megjelent érdeklődőket és alkotókat, kifejezve meglepetését, hogy a SZÁMALK-Szalézi Szakgimnáziumban ilyen témájú és technikájú művek készültek, amelyek között több olyan is van, ahol a szalézi rend névadója és védőszentje, Szalézi Szent Ferenc, valamint az alapítója, Bosco Szent János látható. A szakgimnázium igazgatója, Halász József megnyitó beszédében hangsúlyozta a művek pedagógiai értékét, az iskola művészeti vezetője, Orgoványi Gábor pedig a művészeti oldalát világította meg. A megnyitón jelen volt a kurzus vezetője, Szabó Andrea Cecília művész tanár is.

A kiállításon a SZÁMALK-Szalézi Szakgimnázium elsőéves festő szakos diákjainak ikonfestményeit tekinthetik meg a kegyhelyre látogató vendégek. A tárlat egész nyáron át láto-

gatható a sekrestyét a kórusfeljárattal összekötő kiállítóterben.

A búcsú legrangosabb eseménye az ünnepi szentmise volt, amelyen megemlékeztek Szűz Máriáról és köszöntötték az édesanyákat. A szentmisét Ábrahám Béla szalézi tartományfőnök mutatta be. Délután a Kale Lulugyi autentikus cigányzenekar szórakoztatta a hálás közönséget.

Nagybőjti lelki hétvégék a szaléziakkal

Szalézi Nagyböjti Lelki Hétvége Fial felnőtteknek 24–35 éveseknek február 23–25. között

A lelki napokat Vitális Gábor atya tartotta a fiatal felnőttek számára. Témánk az „Evangélium, a kis herceg szerint” volt. A *kis herceg* című könyv fejezeteit elmélkedtük át keresztény szemmel. Az előadások között mindig volt egy kis időnk magunkban, esetleg másokkal átgondolni, átbeszélni a hallottakat. Szombat délután keresztútra mentünk a kálváriához. Az állomásokon Ferenc pápa egy régebbi keresztúti elmélkedését olvastuk fel, ami után mindenki hozzáfűzhette saját gondolatait, imáit. Este szentségimádáson vettünk részt és a nap zárásaként megnéztük a 2015-ös *A kis herceg* animációs filmet. Vasárnap még folytattuk a könyv fejezeteit, majd együtt részt vettünk a záró misén és a finom ebéd után véget is ért ez a szép hétvége. De elárulnék egy titkot: „...jól csak a szívvel lát az ember. Ami igazán lényeges, az a szemnek láthatatlan.”

Papp Éva

Szalézi Nagyböjti Lelki Hétvége Fialoknak 18–24 éveseknek március 2–4. között

„Úton-útszélén, Krisztus felé” címmel tartott nagyböjti lelkigyakorlatot 18–24 év közötti fiataloknak Csány Péter szalézi atya Péliföldszentkereszten. A résztvevők között volt egy csoport fiatal, akik egészen a távoli Szegedről jöttek el erre az alkalomra, és nem bánták meg. Péter atya személyes élménybeszámolója a hétvégéről: „Eleven és családias hangulatú hétvégi lelkigyakorlatot tarthattam fiataloknak. Legfőbb üzenetként az életutat helyeztem a középpontba, amelyet, ha olykor labirin-

tusként is élünk meg, de nem egyedül járunk. A keresztény labirintus-fogalom nem útvesztés, hanem sokkal inkább önmagunk megtalálása, cikornyás-kanyargós, kalandos utunk járása során. Legfőbb útítársunk Krisztus és az Egyház, az út megtételébe pedig beleférnek a krízis, a passzivitás, a sivatag-élmények (szent 40 nap) pillanatai, helyzetei, és az is, amikor látszólag csak az út szélén toporgunk. Sőt, épp ilyen újratervező helyzetekben még élesedhet is a végső cél és az útirány is! Összesen 38-an voltunk a magyar szalézi »Szentföldön« és bölcsőben: Péliföldszentkereszten.”

Szalézi Nagyböjti Lelki Hétvége Kamaszoknak 12–18 éveseknek március 23–25. között

Nagyböjt utolsó hétvégéjén közel száz fiatal gyűlt össze, hogy a szalézi atyák, nővérek vezetésével ők is felkészüljenek Jézus Krisztus feltámadására. A fiatalok két csoportra oszlottak. A 12–14 éveseket Kővári László Károly testvér vezette, a nagyobbakat, a 15–18 év közöttieket pedig Hervayova Elvira nővér. Mindkét korosztály a hétvége témáját dolgozta fel: „A víz, mely életet ad.” Előadások, csoportfoglalkozások, megosztások segítették a fiatalokat a téma elmélyítésében. Szombaton délután közösen jártuk végig a keresztutat, a szalézi atyák jelenlétének köszönhetően pedig sokan gyónással is felkészülhettek a közelgő ünnepre. Este szentségimádással zártuk a napot. Vasárnap a záró szentmisén, amelyet Derossi Raja atya mutatott be, hálát adtunk a fantasztikus hétvégéért.

Szlávik Adél

„Tegyetek jót feltűnés nélkül. A viola rejtett virág,
de az illatáról rá lehet ismerni.”
(Don Bosco)

SZALIM KÖSZÖNTŐ

Kedves Fiatalok!

Újra itt a nyár! Újra egy lehetőség, hogy kikapcsolódjunk, feltöltődjünk és időt töltsünk szereteteinkkel.

A napokban olvastam Ferenc pápa „*Gaudete et exsultate*” kezdetű apostoli buzdítását. Azt mondja, hogy az életszentség elérhető mindenki számára. Ez nem egy külön hivatás, hanem minden megkeresztelt embernek a hivatása. Egy fantasztikus érzés tölt el, hogy „én is szent lehetek”! Ehhez az úthoz két cipőre lenne szükségünk: az irgalmasságra és alázatosságra. A mai világban a hatalomvágy és a népszerűség vágya egyre távolabbra visz el bennünket az igazi boldogságtól.

Időnként, amikor e-maileket vagy leveleket kapok, a végén a küldő felsorol sok címet vagy titulust. Ilyenkor mosolygok magamban, mert lehet, hogy azt hiszik, hogy amiatt értékesek.

Kedves fiatalok! Isten gyermekei vagyunk, és Ő mindig szeret bennünket. Nincs értékebb dolog ennél. Azzal, hogy más emberekre így tudunk tekinteni, vallástól és külső megjelenéstől függetlenül, választ ad arra a kérdésre, hogy: „Ki az én felebarátom?”

Érdemes a nyár alatt elolvasni egy szentnek az életét. Válassz egy olyan szentet, aki közel áll a személyiségedhez, vagy körodhoz. Megkereshetsz engem is, és szívesen segítek ebben a kis feladatban. Tanuljunk tőlük, hogy lehet jobban szeretni Istent és az embereket! Képzeljétek el, hogy ha mindannyian megtesszük ezt, akkor a nyár végén milyen sokan lennénk, akik jobban elkötelezzük magunkat Isten iránt. Fantasztikus, nem?! Imádkozom értetek, hogy a nyár alatt is tudjatok időt szánni az Istennel való kapcsolatotokra! Nagyon szép, vidám és fantasztikus élményekkel teli nyarat kívánok nektek! :)

Claudius atya SDB

TÖPRENGŐ

Az alábbi szókeresőben 10 szót rejtettünk el vízszintesen, függőlegesen, illetve átlósan (balról jobbra lefelé). Keresd meg őket és találd ki, kihez kapcsolódnak! Ha szükséges, egy kis segítség található a szalim.hu oldalon. Az illető teljes nevét küldd el a toprengo@szalim.hu e-mail címre! A megfejtést beküldők között értékes nyereményt sorolunk ki. Beküldési határidő: **augusztus 16.**, Don Bosco születésnapja.

P	K	O	M	M	U	N	I	S	T	A	G	S
C	G	G	S	D	K	Á	P	L	Á	N	T	Z
I	Ü	S	X	J	R	D	B	M	S	I	B	E
S	M	L	J	Y	G	P	O	J	Z	Z	C	R
Z	T	J	D	P	P	N	L	J	O	P	Z	Z
T	F	O	Q	O	X	D	A	M	A	K	E	
E	U	I	H	X	Z	S	O	Y	B	E	I	T
R	I	Z	A	O	F	E	G	G	A	N	N	E
C	D	L	M	T	P	E	S	N	T	W	D	S
I	N	R	Á	B	A	K	E	T	H	E	L	Y
F	J	I	K	C	M	L	X	L	E	B	M	Z
V	É	R	T	A	N	Ü	O	E	L	Y	R	R
B	X	K	B	P	A	I	C	K	Y	C	L	L

ANIMÁTOR MINDENNAPOK

Az első évben az egyik barátnóm többször is lehívott az oratóriumba, amely először nagyon idegennek tűnt számomra, de év végére már sok-sok barátot szereztem, és élveztem a közös imákat, játékokat és az egész közösségi együttlétet.

Negyedik év elején felajánlotta Elvi nővér, hogy ha szeretnék, lehetnék animátor. Természetesen azonnal igent mondtam. A képzés minden percét élveztem, és egyre inkább azt éreztem, hogy minél többet tanulok a szaléziakról, Don Bosco életéről, pedagógiájáról, annál közelebbnek érzem magamhoz ezt a lelkesítést és annál jobban elmélyül az Úrral való kapcsolatomban. A képzés alatti években sajnos nem volt sok időm lejárni az oratóriumba, mert hétfőként hazautaztam, vagy a levelezős képzés miatt az iskolapadban ültem, de úgy érzem, a kollégiumi közösségben is tudtam hasznosítani az itt tanultakat. Szoros összefüggésben van ugyanis ez a kettő, a programok szervezése, illetve az embertársaink szolgálata kapcsán. Nem hiába mondják, hogy ez a világhírű pedagógiai örökség bárhol, bármilyen közegben kiválóan alkalmazható.

Ebben a két évben egyre inkább éreztem a Szűzanya pártfogását az életemben, egyre jobban megmutatta, mire szeretne engem tanítani. Sokan jártak le tanácsot kérni tőlem, amikor nehéz helyzetben voltak és egyre jobban meg tudtam vallani a hitemet olyan emberek előtt is, akik nem hívők. Már nem féltem attól, hogy tanúságot tegyek az Igazságról. Az idei évben fejeztük be egy másik kolis társammal a képzést, és Elvi nővér tett egy olyan javaslatot, hogy mit szólnánk hozzá, ha Torinóban avatnának bennünket animátorra. Nem is tudom szavakba önteni mekkora megtiszteltetésnek éreztem ezt. Már azt is óriási kegyelemnek tartottam, hogy mindannak az útnak, amit Don Bosco és Mazzarello Mária végigjárt, most én is részese lehetek, ott kint, az ő általuk bejárt helyeken. Mielőtt elkezdődött volna a szentmise, amelynek keretében animátorra avattak, Carolina nővér megfogta a kezemet, Don Bosco sírjához vitt és azt mondta nekem: „Most azért imádkozom, hogy boldog légy.” Egyik csúcsmélynem volt ez az út során. Amikor pedig animátorra avattak, örömteli felelősséget éreztem legbelül és az járt a fejemben, hogy nem csak az oratóriumban vagyok animátor, hanem mindenhol, hogy példát mutathat az Úr felé terelgessek mindenkit, akit Ő hozzám küld. Az úton fogalmazódott meg bennem az is, hogy számomra mit jelent az animátorság: azt jelenti, hogy minden gyermekben, még a legrosszabb magaviseletűben is meglátom azt a kis magot, amelyet a Jóisten bennem elrejtett, és segíteni kibontakoztatni. Ha te is szeretnél belekerülni a szalézi vérkeringésbe, ne habozz, hanem keress bárkit bennünket, mert nagyon várunk Téged is!

Bialkó Móni animátor,

SZALIM

Szlávik Adél

„Út a forráshoz” Tavaszi Szalézi Animátortalálkozó 2018 – Szombathely

„Uram, add nekem azt a vizet” – de honnan érkezik az a víz? Ennek a víznek a forrását kerestük a szalézi animátorokkal Szombathelyen a tavaszi szalézi animátortalálkozón. A helyi közösség már hetek óta várta az ország szalézi animátorait, színes díszletekkel, játékokkal. A megnyitó után a pesthidegkúti animátorok gondoskodtak róla, hogy még jobban megismerjük egymást. Egy állomásos játék keretein belül találkozhatt fiatal és idősebb, szalézi nővér és atya, és tudhatott meg minél többet a másiktól. Az interaktív bemutatkozás után az óbudai animátorok vártak minket a szalézi templomba egy lelki estre. A napot Csány Péter atyának, a szombathelyi szerzetesi közösség vezetőjének a „jóéjszakát” gondolatával zártuk. Másnap újult erővel kezdtük meg a napot, a reggeli szentmisét követően a résztvevők két korcsoportra oszlottak. A 18 év alattiakat Gamoń Ewa nővér, a 18 felettieket Misquitta Claudius atya vezette. A találkozó témájából kiindulva a fiatalabbak az önismeretről való gondol-

kozásban kereshették meg forrásukat Ewa nővér segítségével. Az idősebbeknek a hivatásról, vezetésről tartott formációt Claudius atya.

A találkozó számos meglepetést tartogatott számunkra. Szombat délelőtt megérkeztek Olaszországból a jelöltek. Zoltán atya, Szabolcs és Domonkos a hosszú út ellenére rögtön bekapcsolódtak a programba és velünk töltötték a találkozó hátralevő részét. Szlovéniából egy csoport fiatal érkezett Vilmos testvér vezetésével, így ők is egy kis betekintést nyerhettek egy magyar animátortalálkozó rejtelseibe.

A formációt követően a fiatalok kis csoportokban folytatták a közös munkát, rajzoltak, beszélgettek, közösen keresték a forrást, ami a szalézi animátorságukat táplálja. A délután első részében a szombathelyi animátorok egy városjátékkal készültek nekünk, izgalmas feladatokon keresztül ismerhettük meg Szombathelyet, csodálhattuk meg e színes múlttal rendelkező várost. A játékot műhelyek követték. A szombathelyi szalézi munka-

társak segítségével megismerkedhettünk a híres Szent Márton kislíval, Jani Áron testvér és Kirner Gábor testvér a szalézi csoportvezetésről tartott foglalkozást, Skublics Péter szalézi animátortól megtudtuk, hogy „Hogyan adjuk el magunkat az oratóriumban!” – vagyis, hogyan tartunk meg a gyermekek figyelmét. Zsigmond Iringó animátor magyar kézműves műhelyén nemezelhettünk, Tóth Imre és Ulrich Veronika csapatépítő feladatokat tanított a fiataloknak. Fülöp Tibor testvér imaműhelyén olyan gyakorlatokat tanulhattunk, melyekkel kisgyerekeket lehet az imára ösztönözni. A színházteremben Gaál Zsófi és Fekete Boti a színpadi animációról tartott foglalkozást. Szombat este vendégünk volt a szombathelyi egyházmegye püspöke, Székely János atya, aki a rengeteg teendője mellett időt szakított a szalézi animátorokra. Fantasztikus nyitottsággal és természetességgel volt a fiatalok között. A beszélgetés után püspök atya vezetésével átsétáltunk a Sárlos Boldogasszony Székesegyházba, ahol megtekinthettük Boldog Brenner

Jánosnak azt a karingét, melyet a vértanúságának estéjén viselt. A székesegyházban Székely János püspök atya „jóéjszakát” gondolata után vonultunk vissza az oratóriumba, ahol még közös focizás, teaház, beszélgetés zárta a napot. Vasárnap a szombathelyi hívekkel együtt vettünk részt a szentmisén, melyet Ábrahám Béla szalézi tartományfőnök atya tartott. A délelőttöt egy nagy Szalézi SHOW indította. A fiataloknak csapatokban kellett minél több információt megtudniuk a találkozón jelenlévő szalézi atyákról, nővérekről, testvérekről. A hétvége folyamán a szombathelyi animátorok kis jelenetekben ismertették meg a fiatalokkal Boldog Brenner Jánost. Tanúságtételeket hallhattunk szalézi szerzetesektől és szalézi animátoroktól a lelki vezetésről és a fiatalok vezetéséről. A SZALIM percek és hirdetések után búcsút vettünk egymástól és Szombathelytől. Ezúton is köszönjük a szombathelyi Brenner János Általános Iskola és Gimnázium vezetésének, hogy helyet biztosított számunkra és a szombathelyi szalézi közösségnek, hogy befogadták a magyar szalézi animátorok aprajagját.

A forrást megtaláltuk, a feladatunk most az, hogy továbbadjuk azt a vizet!

Zarándoklat

P. Márkus Zoltán SDB

Szentföld

Szentföldi zarándoklat, április 22–27.

Ábrahám Béla tartományfőnök atya jóvoltából idén hármunk számára nyílt lehetőség rá, hogy eljussunk a Szentföldre: Derossi atyának, Biet Pál atyának és nekem.

Neki is kezdtem a szedelődzködésnek.

Leginkább lelkileg készültem, ami sokkal nehezebb volt, mint ruhákat pakolni egy bőröndbe. Lelki batyut készítettem, és nem akartam kifejezteni belőle senkit és semmit. Remélem, hogy ez sikerült is! Zarándokcsoportunkat a budapesti Avilai Szent Teréz-templom plébánosa, Horváth Zoltán atya vezette. Mindössze 25-en voltunk, de ez a kis létszám elősegítette azt, hogy szinte egy családdá válva kerestük fel a szent helyeket.

Nagyon nehéz számomra megfogalmazni és leírni azokat az élményeket és érzéseket, amelyek annak a tudatában érintettek meg, hogy én most Jézus hazájában járhatok. A születés, a tanítás, és Jézus életének utolsó állomásai ma is tartogatnak meglepetéseket, beszédes csöndet az odalátogatóknak, ha valóban egy találkozás reményében indulnak el.

Nekem talán az volt a legnagyobb élmény, hogy a földrajzi helyszínek „ötödik evangéliumként” hatottak rám. Fogalmazhatnék úgy is: összeállt a kép. Nemcsak lelki feltöltődés volt ez, inkább lelki túlsordulás! Betlehemi napfelkelte,

magdalai szentmise (egy bárka alakú oltárnál, háttérben a Genezáreti-tóval), a legősibb város, Jerikó megtekintése, a Szent Sír, a történetiség és a találkozás a keleti emberekkel mind közelebb hozták a ma is élő Jézust! Tapinthatóvá váltak az Isten Fiának hétköznapijai, amelyeket értünk vállalt. Különleges élmény azt a miliőt megtapasztalni, ahol Jézus az életét adta. Bár mára szinte minden beépült, de ha az ember nyitott szívvel jár, megtekintheti a lelke, és hazahozza magával az igazi Örömhírt.

A muzulmánoknak előírás, hogy életükben legalább egyszer látogassanak el Mekkába. Nekünk, keresztényeknek – nem előírásként – de szívbeli igényként kellene kitűznünk, hogy életünkben egyszer felkeressük a jézusi Szent Helyeket. Hiszem, hogy az evangélium megéléséhez is erőt merítenénk belőle.

Akaratunk, szívünk kulcsa

Az elmúlt évben többször kerültem olyan szituációba, hogy a régi kulcsaimat átadtam vagy én vettem át újakat. Visszatekintve a múltba vagy átgondolva a közeljövőt ezek mind, mind új körülményt hoztak az életembe. Többségük szép időszakot kísért, illetve zárt le, de mégsem szeretem a kulcsokat. Ennek oka lehet, hogy kislánykoromban sok kulcsot vesztettem el, ami miatt szüleim gyakran megszüdtak, hibámként a nemtörődömséget rótták fel. Felnőttként sem volt ez másként, valahogy a kulcsok mind a mai napig a gyengéim. Sokszor gondoltam arra, hogy de jó lenne, ha nem volna kulcs az életünkben. Ilyenkor mindig eszembe jut az a hallgatóm, aki évekkel ezelőtt egy kiscsoportos foglalkozáson arról számolt be, hogy ő addig, amíg nem tanultak az iskolában olvasni, nem ismerte ezt a szót, hogy kulcs (először az elsős olvasókönyvben találkozott vele). Ő egy görögkatolikus papnak a fia, és ott, ahol éltek, soha sem zárták be az otthonuk és a templomuk ajtaját. Mindenki tudta, ha szükség van rá, hozzájuk bátran mehetnek segítséget, tanácsot kérni és senki sem küldi el őket.

Azóta is gyakran elgondolkodtam azon, hogy valóban a kulcs az akadálya annak, hogy bátran tudjanak tőlünk segítséget kérni? Egyértelmű, hogy nem. Nyitva lehet a szívünk, az akaratunk, buzdíthatunk egy bátorító mosollyal, kérdéssel, és akkor a segítséget kérők, a segítséget szenvedők könnyebben találhatnak ránk. Ebben a nyitottságban azonban figyelnünk kell arra is, hogy legyen bennünk akarat arra, hogy mi is megismerjük a hozzájuk vezető út és kapu kulcsát. Természetesen nem a másikkban vájkálók, bizalmaskodó kapcsolatteremtésre, hanem a másikkal is biztonságot, az ismerkedésre is lehetőséget adó befogadásra gondolok. A bezárkózó, csak a másiktól nyitottságot váró embert nehéz befogadni, számára is biztonságot nyújtani.

Fontos kérdés ez a nyári táborokat, oratóriumokat vezető, szalézi munkatársak élményt nyújtó és közösséget építő munkájában is. Gyermek és fiatalok közösségeiben gyakori kérdés, ha mi úgy érezzük, hogy érte mindent megteszünk, közeledünk hozzá, de ő csak immel-ámmal válaszol, akkor nem tudjuk, hogy rosszat mondtunk vagy kellemetlen kérdést tettünk-e fel, mit rontottunk el? Mit tegyünk érte?

Don Bosco talán azt javasolná, hogy keressük meg mi érdeklő az arról kezdjük el beszélgetni. De az is lehet, hogy ő még nem tud beszélgetni, hanem szívesebben

segít egy olyan tevékenységben, ahol nem kell beszélni, csak az általa elkészített feladat mond róla is valamit. Ez lehet ötletesség, alaposág, ügyesség, jó hangszertudás, hallás, szép énekhang, jó orgánus, és egyéb az elvégzett feladat alapján levont következtetés. Munkájának értékét/értékeit szóban is vissza kell jeleznünk. A következő lépés kulcsát egy a munka előtti imánk is sugallja: „..., te az embereknek úgy adtad a munkát, hogy állandó együttműködéssel előbbre jussanak.” (Szalézi imakönyv, 28–29.) Amikor megtapasztalja, hogy erősségeinek egy részét megismertük, akkor hívhatjuk közös feladatba, de egy-három főnél ne legyünk többen. Ha még nem biztos a cél, azt közösen fogalmazzuk meg és éreztessük vele, hogy fontos a véleménye. Esetleg vissza is lehet utalni egy előző, nekünk tetsző munkájára is. Így könnyebben alakul ki a bizalom, a konszenzusra való készség, az együttműködés, egy a tevékenységet kísérő kommunikáció és egymás segítése. Amikor a kisebb csoportban megéli a nagyobb közösséget is jellemző normákat és kezd nyitottá válni a célok megismerésére, akkor oldódhatnak fel a kommunikációs gátak és akkor vonhatók be akár a be-

szélgetésekbe, akár az újabb feladatokba új személyek. Ez a finom, a másikkal apró lépésekben történő ráhangolódás kulcs a másik megértéséhez és a hozzá vezető út megtalálásához.

Don Bosco élettörténete arról ad tanúbizonyságot, hogy ő a hit, a szeretet, a befogadás, elfogadás, a tanítás-tanulás, a munka, az egymásért érzett felelősség, adakozás stb. erényekhez vezető kapu kulcsait jól ismerte és teljes meggyőződéssel adta át növendékeinek. Háza nyitottsága és a szeretet azonban nem párosult naiv ostobasággal. Ha szükségét érezte, a kulcs az el-, illetve bezárást, biztonságot a holnapért és a többiekért is jelentette. Sokan kértek tőlük egy-egy éjszakára szállást, ételt. Közülük többen is voltak, akik a nyugodt alváshoz szükséges pokrócot, lepedőt, szénát ellopták és eladták. Ebben az időben egy bőrig ázott 15 éves fiú kért tőlük ételt és szállást. Margit mama gyanakodva fogadta, de Don Bosco így faggatta:

- Voltál-e már elsőáldozó?
- Még nem.
- Bértálkoztál-e?
- Még azt sem.
- No és gyóntál-e?
- Néhányszor.
- Most hová akarsz menni?
- Nem tudom, de az Isten szerelmére kérem, hadd maradjak itt éjszakára egy sarokban!...

- ...Ha tudnám, hogy nem vagy tolvaj, megpróbálnék segíteni rajtad, de már egy tucat takarót elloptak tőlem és te esetleg elvinnéd a maradékot is.

- Dehogy, uram. Ne aggódjék, szegény vagyok, de még sosem loptam. (Bosco J., 2012., 183.)

A kételyek megfogalmazását követően befogadták. „A jóságos aszron a kis árva segítségével az udvaron összeszedett néhány téglát, ezekből lett az ágy lába, azokra néhány deszkát tett, majd egy szalmazsákot, így készült az oratórium első ágya.” „...A biztonság érdekében a konyhát kulcsra zártuk és csak reggel nyitottuk ki.” (Bosco J., 2012., 184.)

Felhasznált irodalom

Bosco János (2012): *Oratóriumi emlékiratok. Don Bosco Kiadó, Budapest*
Szalézi imakönyv. Szalézi Szent Ferenc Társasága, Don Bosco Szalézi Társasága

P. Mócza István SDB (1914–1978)

A Szalézi Értesítő előző számaiban igyekeztem bemutatni a mai olvasóknak egy-egy kiváló rendtársat, hiszen a „nagyok” között ott találjuk az „egyszerű” szaléziakat, akik életükkel adtak példát. Közöttük találjuk Mócza István rendtársunkat is. Tanulmányoztam az életét, és arra a következtetésre jutottam, hogy jobbat és szebbet nem írhatok róla, mint amit rendtársa, Dauner János atya írt. Így most neki adom át a szót:

Mócza István Kecskeméten született, kilencgyermekes családban 1914. december 11-én. Gyermekéveit itt töltötte. A kegyesrendi gimnázium negyedik osztályának elvégzése után 1930. augusztus 1-én kezdi meg a noviciátust, miután felvételét kérte a Szalézi Szent Ferenc Társaságba, Don Bosco családjába. A 14 éves fiú plébánosától, a későbbi szombathelyi püspöktől, Kovács Sándortól a legmelegebb hangú ajánló sorokat hozta magával. A noviciátusi és későbbi fogadalmakhoz való bocsátás jegyzőkönyvei mindig a legnagyobb melegséggel és dicséretekkel halmozták el. Kiemelik szerénységét, kitartását, jellemének egyenességét, munkaszeretetét, hivatásához való hűségét, kedves, megnyerő modorát. Fogadalomtételének éveiben mind jobban és jobban köti magát Krisztushoz, Don Bosco Szalézi Társaságához, hogy amikor elérkezik 1942. június 14. egyszer s mindenkorra Krisztust választva, hűséges papja legyen egész életében.

Szinte egész életét Budapesten, a Kiscelli utcai Szent Alajos Intézetben élte le. Innen járt hitoktatni a Medve utcai általános iskolába, ahol eredményesen és szépen dolgozott. Kisebb megszakítást jelent, hogy 1947-ben a mosonmagyaróvári intézetben találjuk tanácsosként, 1948-ban azonban már megint az óbudai intézetben prefektus, és ettől kezdve haláláig itt, illetőleg az intézeti élet kényszerű megszűnésével az intézethez tartozó Keresztények Segítsége lelkesészen fejti ki áldásos papi tevékenységét.

1950-től a megváltozott körülmények miatt a Műszaki Egyetem Fizikai tanszékén laboránsként dolgozik, az egyházközségnél pénzbeszedői munkát is vállal, és a fennmaradó idejét papi szolgálatban

tölti. Fáradhatatlan a gyóntatásban, prédikálásban és misézésben. Élete utolsó éveiben, még halála előtt egy hónappal rábizzák – már súlyos betegen – az óbudai temetőkápolna gondozását is.

Hosszabb betegeskedés után 1978. február 11-én, Szűz Mária lourdes-i megjelenésének ünnepén, életének 64., szerzetességének 48., papságának 35. évében hunyt el. Temetésén feltűnően sokan vettek részt, bár kemény, hideg téli nap volt: az óbudai hívek, volt tanítványai, sok-sok régi ministránsa, a híres „kis klérusa”, mellyel oly igényessé és széppé tette a templomi istentiszteleteket, és melyből több papi hivatást nevelt. Ott voltak sokan a szalézi rendtársak és az egyházmegye papjai közül, így is tanújelét adva a személye iránti nagyrabecsülésnek és szeretetnek.

Ezek a száraz adatok egy kedves, szerény, buzgó papi életről szólnak. Mócza atyát szelídségéért, türelmes, alázatos jóságáért nem győzték csodálni az emberek, papi szolgálatában, és „civil” működésében a Műszaki Egyetemen egyaránt. Ezért szerették a gyermekek, akiknek szívébe úgy beolta magát, hogy egykori ministránsgárdájának tagjai még felnőtt korukban is mindig örömmel vették körül „Mócza tisz”-jüket.

A sírjánál egy régi ministránsából lett pap búcsúzott el tőle, az összes többiek nevében. Egy emberélet értékének mindig az a szeretet a mértéke, amit tovább tudott adni. A szívéből kiáradó jóság és szelídség, szerénység és szeretet, a személyéből sugárzó igénytelenség olyan magától értetődő és természetes volt,

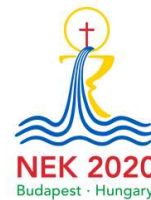
hogy megkönnyítette a hozzá vezető utat kicsinek, nagynak, idősnek, fiatalnak, gyermeknek, felnőttnek egyaránt, és egyetlen rászoruló segítséget kérő sem jött el tőle üres kézzel, vigasztalan szívvel. Láng volt, mely világított, és melegített, nem vakító reflektorfény, „csupán gyertyaláng”, mely a maga teljes anyagát adja hozzá a láng fenntartásához. Egészen ifjú korától egyetlen vágy égett benne, egy gondolat emésztette: Istennek és az embereknek osztatlan és önzetlen szolgálata. Amikor a Don Boscó-i szalézi hivatást választotta, ezzel egész életét ennek a feladatnak szentelte. Láng volt, mindenkinek öröme, segítségére és hasznára.

Mindannyian hordozunk valamit Krisztus gazdagságából, mégpedig valami jellegzeteset. Őt talán a hivatás és munkaszeretet jellemezhetné a legjobban. Mindent isteni Mesterének dicséretére és dicsőségére, a halhatatlan lelkek javára tett, magának csak a csendes, feltűnés nélküli, szorgalmas, pontos munka maradt. Maradéktalanul megvalósította a „*Da mihi animas, coetera tolle*” Don Boscó-i programot.

Talán csak nagyon kevesen vannak, akik a szaléziak magyarországi „bölcsőjét” annyira szerették, s hoztak érte annyi áldozatot, időt, fáradságot nem kímélve, mint ő. Minden évben felkereste ezt a helyet, hogy segítsen a gyóntatásban, misézésben, de a takarításban is, nem beszélve a pénzbeli segítségről, mellyel támogatta Szentkereszt felvirágoztatását. Talán Szent Pál tanítása ihlette a kereszt szeretetére, s fogadta betegségét is arra gondolva, hogy testében kiegészíti azt, ami még hiányzik Krisztus szenvedéséből Testének, az Egyháznak javára... A lourdes-i Szűzanya napja volt halálának napja. Talán ez nem véletlen annak, aki látta a szinte mindig keze ügyében lévő rózsafüzért, és tudja, hogy jóformán egész élete közvetlenül az Ő lábainál folyt le. Elhagyta a világot, de előrement, hogy imádkozzon értünk, kérje az Atyát, hogy maroknyi csapatunk hűséges maradjon Istenhez, a Szűzanyához, Don Boscóhoz és hivatásunkhoz.

Hogyan készültek Péliföldszentkeresztten az 1938-as Eucharisztikus Kongresszusra?

Egy évvel a budapesti esemény előtt az esztergomi főegyházmegye Péliföldszentkereszt ősrégi búcsújáróhelyén rendezte meg négy esperesi kerületének (dorogi, esztergomi, bajóti és csolnoki) eucharisztikus kongresszusát. Tizenkétezer katolikus férfi és nő vett részt az eseményen, jórészt a környékbeli bányák és gyárak dolgozó népe. Az egyházi méltóságokon túl a szalézi rendházak küldöttei is jelen voltak Antal János tartományfőnök vezetésével, mivel a kegytemplom akkor már huszonöt éve Bosco Szent János fiainak vezetése alatt állt.

A templom ekkor kapott új orgonát, amit a főpapi szentmise keretében áldottak meg. A szentmise után megkezdődött az eucharisztikus kongresszus, melyet Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás beszéde nyitott meg. Szavait idézzük: „Az eucharisztikus szentévnék, amellyel a nagy budapesti Eucharisztikus Világkongresszusra és Szent István első királyunk apostolunk jubileumára készülünk, valamint ezeknek az eucharisztikus nagygyűléseknek is az a céljuk, hogy gazdaggal és szegénnyel egyaránt megértessük, hogy az ég felé kell emelni tekintetünket, mert csak akkor remélhetjük, hogy az Isten, minden jók osztogatója, megkönyörül rajtunk és megadja mindenkinek a betevő falatot, azt a megélhetést, amely az ő életkörülményeinek megfelel... Nagy örömmre szolgál, hogy az Eucharisztia jegyében, szinte megszámlálhatatlan tömegekben sereglettek össze az én kedves híveim nyelvi különbség nélkül. Ki merem mondani, hogy jobban szeretem, ha idegen nyelven imádkoztok a hazáért, mint ha magyar nyelven dolgoztok ellem. A ti jelenlétetek azt mutatja, hogy bár különböző nyelven, mégis egyformán szeretik a hazát és a mi katolikus Anyaszentegyházunkat. Azt kívánom, hogy a közös magyar kenyér és a közös mennyei kenyér egyesítsen benneteket, tartson össze benneteket, önmagatokat, családokat és egyházunk javára Isten és a haza szeretetében.”

Schmidt Sándor bányauigyi főtanácsos, dorogi bányagazgató „Az Oltáriszentség a szeretet forrása” címmel mondott igen tartalmas beszédet, melyben hangsúlyozta, hogy a szociális szeretet után, mely az Oltáriszentség fényességéből árad felénk, nemcsak az ide zárandokolt tömeg vágyik, hanem az egész ország népe és az egész világ népeinek milliói. A nagyszerűen sikerült kerületi eucharisztikus kongresszus, mely a résztvevők lelkében felejthetetlen emlékeket hagyott, a Himnusz eléneklésével ért véget.

Szalézi Értesítő XXX. évf. 1937. alapján

Bosco Szent János és az Eucharisztia

„Bosco Szent János életének titka az eucharisztikus Jézus. Minden műve, életének minden mozzanata az eucharisztikus Jézussal való bensőséges együttélésből táplálkozott. Az ő életszentsége, mint minden életszentség lényege, az Istennel való azonosult élet. Az istenségnek az emberekkel való legkézzelfogha-

több érintkezési pontja az Eucharisztia. Ha valamelyik szentnek életében, úgy Bosco Szent Jánosnál nyilatkozott meg ez a legfényesebben, ő maga azzal töltötte magát gyermekkorában a gyakori szentáldozásnál, a szentmisénél, hosszú és gyakori szentéglátogatásnál, kisugárzott azokból a bensőséges buzdításokból, amiket fiaihoz, a vele érintkező hívekhez intézett a szentbeszédében és privát beszélgetéseknél egyaránt; továbbá abból az apostoli buzgóságból, amellyel mindenkit, de főképp szívéhez kötött gyermekeit az Eucharisztiahoz vezette a kornak felfogása és gyakorlata ellenére. Mennyi hajzába került, amiért fiait a gyakori szentáldozáshoz szoktatta! Azt akarta, hogy fiai szívében legyen gyakori vendég az, Aki az élet és szentség szerzője. Ebben látta biztosítékát annak, hogy fiaiban is kialakul a természetfölötti élet, a kegyelmi élet. Azért lett a hősiességgel a

gyóntatás áldozata, azért jutalmazta is meg az Úr a gyóntatásban a csodálatos meglátások kegyelmével, mert szívének ezzel csak egy vágya volt: lelki gyermekei tiszta szívet vigyenek ahhoz az asztalhoz, ahol magát az Életet kapják a kenyér színe alatt.”

Szalézi Értesítő XXXI. évf. 6. szám 1938

Szent II. János Pál pápa az Eucharisziáról:

A „kenyértörés” – ahogyan kezdetben nevezték az Eucharisziát – örökre az Egyház életének középpontjában van. Az idők folyamán Krisztus általa jeleníti meg halálának és föltámadásának misztériumát. Benne személyesen Őt kapjuk, „az égből alászállott élő kenyeret” (Jn 6,51).

Szentségimádás iskolája

Az elhatározást követően keressük meg a helyet, ahol Jézussal időt tölthetünk. Ez lehet a templom, ahol mindig jelen van az Oltáriszentségben, de legyen az otthonunkban is egy hely, ahol kialakítunk egy kis sarkot pl. egy ikonnal, szentek képeivel, gyertyával, aminek segítségével megteremtjük a harmóniát. Ezek az egyszerű dolgok segítenek belehelyezkedni Jézus jelenlétébe. „Te, amikor imádkozol, menj be a szobába, zárd be az ajtót, s imádkozzál titokban mennyei Atyádhoz! S mennyei Atyád, aki a rejtekben is lát, megjutalmaz.” (Mt 6,6)

Nyári táborainkban is teremtsünk lehetőséget a csendes imádságra. Ha kápolna nincs, akkor alakítsunk ki egy külön imahelyet szentképpel vagy feszülettel. Díszíthetjük minden nap frissen szedett mezei virágokkal.

Szalézi Család

VDB lelkigyakorlat Don Chávezzel

A csehországi Velehradban május 4–9. között tartott lelkigyakorlatot Don Pascual Chávez korábbi rendfőnök a négy kelet-közép-európai VDB terület tagjai számára, amelyen Kukuczka Robert atya és a magyar VDB-k képviselője is részt vett.

A VDB Intézmény, különösen a közép-kelet-európai területek életében kiemelkedő esemény volt az a hat nap, amelyet a Don Pascual Chávez által vezetett lelkigyakorlaton tölthetünk együtt május elején. A négy területről (Csehország, Észak-Szlovákia, Dél-Szlovákia – Magyarország, Lengyelország – Litvánia – Oroszország – Ukrajna) mintegy nyolcvan résztvevő érkezett a különleges lelkigyakorlatra, amelynek a csehországi Velehrad adott otthont. Legtöbben természetesen a cseh VDB közösségekből érkeztek, de kisebb-nagyobb csoportokkal vagy legalább egy-egy fővel nemcsak minden terület, de a területekhez tartozó valamennyi ország, így Magyarország is képviseltette magát. Egy lány Máltáról is érkezett. A lelkigyakorlaton néhány szalézi atya, köztük magyar közösségünk asszisztense, Kukuczka Robert atya is részt vett. Igazán nemzetközi közösség gyűlt tehát össze, ami a nyelvi akadályok ellenére az Intézmény sokszínűségének meg tapasztalását is lehetővé tette számunkra.

A lelkigyakorlat május 4-én délután kezdődött. A napi két előadás, a szentmisén elhangzott szentbeszéd és a napot lezáró „jőéjszakát” keretében Don Chávez, mint egy igazi jó apa és bölcs családfe, gazdag életpaszatlatából merítve osztotta meg velünk mély gondolatait. Mindenekelőtt a Krisztussal való bensőséges kapcsolat ápolására és a Szentlélek iránti állandó nyitottságra buzdított ben-

nünket. A feltámadt Krisztussal való személyes találkozás adja meg az eredményes evangelizáláshoz szükséges szenvedélyt, tüzet, lelkesedést és örömet. Hol találkozhatunk a feltámadt Krisztussal? A Szentírásban, az Eucharisziában,

a szegényekben és a közösségben. Az elmélkedésekben Don Chávez elsősorban az ún. „lectio divina” módszerbe igyekezett bevezetni bennünket, főként olyan bibliai szakaszokon keresztül, amelyekben Jézus különböző emberekkel találkozott. Ez a személyes találkozás az evangelizálásnak is fontos eleme. Mai rohanó, zajos világunkban különösen figyelni kell erre.

Az elmélkedések fő témái mellett, részben ezeken belül Don Chávez sokéves rendfőnöki tapasztalatának gyümölcseit is igyekezett megosztani velünk, ami még személyesebbé és gazdagabbá tette tanítását. Útmutatásai bizonyára minden résztvevő számára fontos támpontokat jelentenek, hogy a jövőben gyümölcsözőbben élhessük meg hivatásunkat.

Egy VDB

HÍREK A SZALÉZI VILÁGBÓL

Az Európában szolgáló misszionáriusok El Caminója

Február 11–18. között az indiai, vietnami, kelet-timori, indonéziai, perui, lengyel, kongói, zambiai, nigériai és guatemalai misszionáriusok, akiket a szaléziak Franciaországba, Belgiumba, Hollandiába, Írországra, az Egyesült Királyságra, Magyarországra, Koszovóra, Ausztriába, Bulgáriába és Olaszországba küldtek, találkoztak és elkezdték zarándoklatukat Santiago de Compostelába, Guillermo Basaños atya, a szalézi rend misszióért felelős tanácsosa és a

tartományokból érkező kísérek, valamint a misszióért felelős dikasztérium tagjainak jelenlétében.

„Az utazás az európai misszióra épülő paradigma volt” – mondta Martin Lasarte atya, a misszióért felelős dikasztérium tagja. Februárban nem volt könnyű szembenézni a hideggel, széllal, hóval és az állandó esővel még a zöldellő Galíciában sem. Pont úgy, ahogy az evangelizáló út sem könnyű az európai szekularizmus hideg szelében. De a gyaloglás tapasztala-

ta a remény pillanatait kínálta, miközben közelítettünk az elérni kívánt cél felé, ami segített a 38 résztvevőből közösséget kialakítani, erősítette és megérlelte a résztvevők szalézi és misszionáriusi választásait.”

„Idősebb Jakab apostol, az Úr egyik szeretett apostola segített bennünket, hogy megerősödjünk tanítványi és misszionáriusi hivatásunkban, hogy megtisztítsuk indítékainkat egészen a vértanúságig »az ő nevében«, ahogy ő élte és tanúsította” – szögezte le Lasarte atya.

Kétévente tartják a folyamatos képzésben levő, Európában szolgáló fiatal misszionáriusok találkozóját. Ezeken a megbeszéléseken értékelik az elért haladást és elemzik a kihívásokat. Az út, amit a szalézi rend Európa különböző országai-
ban megtett, az élet és a remény gyümölcseit termi.

„Én, Róma püspöke és az Egyetemes Egyház pástora, szeretetteljes kiáltással hívlak, öreg Európa, térj vissza, légy újra önmagad!” – ezek a szavak, amelyeket Szent II. János Pál pontosan itt, Santiago de Compostelában mondott, és amelyek ma az apostol sírjánál olvashatóak.

ANS - Santiago de Compostela

Keressék fel honlapunkat: www.szaleziak.hu

Jutalomkirándulás Budapestre – A

kazincbarcikai Don Bosco Iskola diákjainak egy csoportja Andrásfalvy János szalézi atya vezetésével április 27-én élményekben gazdag jutalomkiránduláson vehetett részt Budapestre.

Pénteken reggel 6.30-kor indultunk a Don Bosco Iskola elől János atya szervezésében. Fülöp Tibor testvér, Fodorné Éva néni, Kiss Katalin tanárnők és Kovácsné Katalin, pedagógiai munkát segítő volt velünk. Az ima után voltak tréfás vetélkedők a buszon a Budai Várról és a Parlamentről, amit nekünk kellett kijavítani. Láttuk a Hősök terét és a hét vezér szobrát is, majd először a Parlamentbe jutottunk el, ahol nagyon érdekes idegenvezetésben volt részünk. Ott volt a Szent Korona is a kupolateremben, ahol nem volt szabad fényképezni, és koronaőrök őrizték. Voltunk még a Szent István-bazilikában is, ahol láttuk első szent királyunk kezét, a Szent Jobbot, majd Norbert atya rövid beszédet tartott nekünk a bazilika érdekességeiről, és mindenki kapott egy könyvecskét Boldog IV. Károlyról, az utolsó magyar királyról.

Ezután elmentünk egy kis kápolnába szentmisére. Ezt a kápolnát Szent II. János Pál pápáról nevezték el. A napi evangéliumban éppen arról volt szó, ami a bazilika homlokzatára van felírva: „Én vagyok az út, az igazság és az élet” – mondja Jézus.

Utána elmentünk ebédelni, közben beszélgettünk, sokat nevetgeltünk. Ebéd után a következő úticélunk a Budai Vár volt, ahol az idegenvezető sok mindent mesélt nekünk, hogy mi volt régen. A várból láttuk pl. a Krisztinavárost, a Lánchidat, Erzsébet-hidat. A várban pe-

HÍREK A MAGYAR TARTOMÁNYBÓL

Átadták Óbudán a Boldog Sándor István parkot

Óbudán április 27-én ünnepélyesen megnyitották a Derű utca – Vihar utca – Szél utca által határolt területen található Boldog Sándor István parkot és a helyiek birtokba vehették a megújult területet. A Boldog Sándor István park megnyitására „Piknik a parkban” címmel átadó rendezvénnyel is készült az Óbudai Önkormányzat, amely délután 13-tól 19 óráig zajlott. Az ünnepélyes megnyitón beszédet mondott Mártonffy Miklós, Budapest főépítész, Bús Balázs, Óbuda-Békásmegyer polgármestere, Ábrahám Béla atya, szalézi tartományfőnök pedig megáldotta a 2013-ban boldoggá avatott szalézi testvérről elnevezett létesítményt.

A multifunkciós közparkban sétányokat, keresztező gyalogutakat és találkozási pontokat alakítottak ki. A teljes zöldfelület felújítása megvalósult, valamint a növényállomány is kibővült. A teret egységes arculatú köztéri bútorokkal szerelték fel, megújult a téren levő játszótér, illetve kültéri fitnessparkot, futópályát, kerékpártárolót, valamint kutya-agility parkot hoztak létre.

dig Savoyai Jenő szobrát, aki 1686-ban felszabadította Budát.

Ezután felmentünk a Gellérthegyre, ahonnan nagyon szép volt a kilátás, onnan láttuk a másik oldalról a Budai Várat és a Szabadság-hidat. Utána lefelé jöttünk egy lépcsőn és eljutottunk egy játszótérre, ahol csúszda is volt.

Nagy élmény volt számunkra, hogy ilyen kiránduláson vehettünk részt, nagyon

ajánlom mindenkinek, hogy menjen el egyszer Budapestre, a fővárosba, hiszen nagyon szép hely, csodálatos látnivalók vannak ott. Este 9–10 óra felé értünk vissza Barcikára. Már alig várjuk a következő szép kirándulást!

Szítai Martina és Bárdos István

Szalézi Szent Ferenc Gimnázium

Szalézi siker az országos ünnepi rajz- és esszépályázaton

– 2018-ban a Nemzetstratégiai Kutatóintézet ismét meghirdette az „Ünnepi rajz- és esszépályázat a magyar címer és zászló megünneplésére” elnevezésű országos versenyt. A pályázaton nemcsak magyarországi, hanem határon túli magyar fiatalok is indulhattak. Iskolánk tanulója, Elleh Emily Chioma 9.C osztályos tanuló a középiskolai rajz-kategóriában harmadik helyezést ért el „Hátba szúrt herceg” című alkotásával. Felkészítője Bukodiné Sólyom Ilona, a gimnázium tanára, a díjátadó március 16-án Budapesten a Várkert-bazárban volt.

A versenykiírás szerint a magyar zászlót és/vagy címet, a történelmi zászlókat

A kazincbarcikai Don Bosco Iskola diákjai Budapestre kirándultak

kellett adott technikákkal, sajátosan, esetleg történelmi eseményekbe ágyazot-
tan, illetve történelmi személyek ábrázol-
ásával megjeleníteni. Kevés technikai
megkötöttség volt, a pályázók fantáziájá-
nak bőven teret adtak. A beérkezett pá-
lyaműveket nívós művészek és híres
közéleti személyiségek zsűrizték.
Emily A/3-as méretű festményt készített.
A képen sajátosan ábrázolta országunk
zászlajának színeit, méghozzá úgy, hogy
Magyarországot közben megszemélyesít-
tett formában, egy fiatalemberként jelenít-
ette meg.

www.sagim.hu

A szalézi sport ünnepe Krakkóban –

Nagy öröm volt számunkra, hogy lengyel
barátaink meghívására április 28. és má-
jus 3-a között ajándékként részt vehet-
tünk a XXIX. Nemzetközi Szalézi Ifjúsá-
gi Játékokon Krakkóban. Iskolánkat,
városunkat, sőt egész Magyarországot is
képviseltük a versenyen egy röplabda és
egy futball csapattal.

Valóságos világszintű eseményről beszé-
lünk, hiszen több mint húsz ország szalé-
zi fiataljai képviseltették magukat külön-
böző kontinensekről, például Brazíliából,
Szíriából, Zambiából, illetve nagyon sok
európai és azon kívüli országból. A több
mint 1500 résztvevő négy sportágban
nevezhetett: röplabda, foci, kosárlabda és
asztalitenisz.

A közösen eltöltött négy nap igazi szalé-
zi szellemben telt el: családias, vidám és
ünnepi légkörben. Első nap délután, va-

Elle Emily Chioma és díjnyertes műve

sárnap, a közös megnyitó szentmise után
hatalmas felvonulással mentünk át a
megnyitó ünnepség helyszínére, ahol
röviden bemutatták a résztvevő 23 nem-
zetet, valamint egy szép műsorral és kö-
szöntőkkel megnyitottuk a versenyeket.
Minden nap tartogatott a meccsek mellett
valami újdonságot és plusz élményt. Hét-
főn este például folklorisztikus koncerten
vehettek rész a fiatalok, kedden egy szép
közös imádságra gyűltünk össze az Isteni
Irgalmasság Bazilikájában, szerdán este
pedig egy hatalmas piknikkel, közös ün-
nepléssel zártuk le az együttlétet. Itt ke-
rült sor az eredményhirdetésekre, külön-
böző koncertek, játékok voltak, sőt még
a tűzijáték sem maradhatott el a végéről.
A nagy, közös programok mellett a szer-
vezők jóvoltából arra is volt lehetősé-

Kazincbarcikai fiatalok Krakkóban a XXIX. Nemzetközi Szalézi Ifjúsági Játékokon

Könyvbemutató a Szent István Könyvhéten

A 26. Szent István Könyvhét keretében május 10-én Ábrahám Béla szalézi tartomány-
főnök a Stephanus Könyvesházban bemutatta a Don Bosco Kiadó két új kiadványát,
az „ikerkönyveket” Szalézi Szent Ferenc életéről, lelkiségéről valamint Szalézi Fe-
renc és Don Bosco lelki-szellemi kapcsolatáról.

A könyvek megrendelhetők a donboscokiado.hu webáruházból, vagy a Don Bosco
Kiadótól e-mailben: donboscokiado@gmail.com vagy telefonon +36-20/320-7373.

günk, hogy különböző kulturális progra-
mokban is részt vegyünk, így nézhettük
meg a várost idegenvezető elektromos
kisautókkal, vagy például így juthattunk
el Birkenaubá és a wieliczki sóbányába
is. A szoros program mellett azért arra is
volt lehetőségünk, hogy közös sétákkal
magunk fedezzük fel a belváros szépsé-
geit. Ez is nagyban hozzájárult ahhoz,
hogy egymás között is jobban építsük a
közösséget, nem volt hiány a közös vi-
dám percekben.

Mindannyiunk számára maradandó él-
mény ez az együtt eltöltött néhány nap,
ahol megtapasztalhattuk a sport, a kultú-
ra, a vallásosság és a közös ünneplés
nagy egységét, valamint azt, hogy milyen
jó egy olyan közösség tagja lenni, amely
átöleli az egész világot, de mégis egy
családdá formál minket, hiszen összeköt
Don Bosco lelkisége és a sport szeretete.
Köszönünk mindent a szervezőknek,

azoknak, akik segítették az utunkat és lehetővé tették, hogy eljussunk erre a nagy eseményre. Bízunk benne, hogy máskor is lesz lehetőségünk hasonló alkalmakon részt venni, ahol a sportban összemérhetjük ügyességünket, és közben kapcsolatokat, barátságokat építhetünk és ápolhatunk.

Tóth Péter SDB

ÓBUDA

„Add nekem az élő vizet!” – Az idei szalézi strennát állították középpontba a hagyományosan minden évben megrendezésre kerülő felnőtt nagybőjti lelki félnap szervezői március 3-án. Ebben az évben a készület jegyében a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra a szaléziak és animátorok szerették volna a gyermekeket és fiatalokat is megszólítani. A gyermekek programjára a felnőttekével egy időben, délután került sor. Ennek részeként keresztúton vehettek részt közösen, de a program része volt a nagybőjti gyurmázás, a beszélgetés és a játékok is. A felnőtteknek Havasi atya tartott előadást, majd a megosztás és a csendes elmélkedés volt a főszerep. A félnap szentségimádással zárult a templomban, ami egyben kezdete volt a fiatalokat megszólító lelki estnek is. Öröm volt látni, ahogyan mind a három korosztály képviselői szépen lassan megtöltik a templomot!

A szentségimádás után a szervezők agapéval készültek, majd háromszor 45 perc alatt különböző műhelyeken vehettek részt a fiatalok, ahol lehetőségük volt, az őket is érintő, és az őket is érdeklő témákat kiválasztani és ezekre feliratkozni.

Animátor ígérettétel Óbudán

Amikor megismertem a szaléziákat lenyűgözve figyeltem, hogy milyen odaadással, fáradhatatlan szeretettel dolgoznak a fiatalokért. Miután elvégeztem az óvodapedagógus szakot azt éreztem, hogy ez egy gyönyörű feladat, hogy a gyermekek nevelésében ilyen fontos szerepet játsszak, azonban hiányérzetem volt. Láttam a nyári táborokban, hogy egy animátor nem csak foglalkozik a gyerekekkel és neveli őket, de hitével példát is mutat nekik. Szalézi animátorként tetteik nem saját érdemeik lesznek, hanem Isten szolgálatává válnak, hiszen a fiatalokkal, gyerekekkel megismertetjük Istent és az imádságot. Ezáltal pedig részesei lehetünk Isten tervének, és Ő dolgozhat rajtunk keresztül.

Ezért volt számomra óriási öröm, hogy 2018. április 8-án, Óbudán – két társammal, Ágota Zitával és Sadecky Júliával – szalézi animátori ígéretet tehettem. Azt éreztem, hogy egy olyan család részévé válhattam, akik Don Bosco nyomán Isten gondoskodására hagyatkozva élnek meg minden napjukat, és sosem szűnnek meg szeretetet és vidámságot adni mindenkinek, akivel találkoznak. Ezen az úton szeretnék én is járni, és nagyon hálás vagyok Istennek, amiért meghívott engem erre, mert így minden nap Vele találkozhatok, amikor az animátor társaimmal, a szaléziakkal, vagy a gyerekekkel, fiatalokkal vagyok.

Czopf Klára

Az legtöbb előadó a kápolnaközösséghez tartozó házaspár, vagy szalézi munkatárs volt, akik érdekes és színvonalas előadásokat tartottak, beszélgetéssel egybekötve, így sokszor észre sem vettük, olyan hamar letelt az egy-egy műhelyre szánt időkeret.

A körülbelül harminc fiatal résztvevő

közül volt, aki szorosabban kötődött a szaléziakhoz, és volt, aki a személyes megszólítás hatására először járt itt. Az este végül egy rövid imádsággal, háladással zárult a kápolnában. Reméljük lesz még lehetőség hasonló programokon találkozni, részt venni!

Óbuda—Savio-kupa

Savio focikupa – Április 13-án és 14-én került megrendezésre a hagyományos Savio focikupa az óbudaí oratórium szervezésében. A tavalyi évhez hasonlóan idén is több korosztályban (több napon) rendeztük meg a tornát. Pénteken az alsó tagozatosoké volt a főszerep. Hét csapat nevezett be az idei bajnokságra: az óbudaí Szent Péter és Pál szalézi iskola csapatai, az oratórium focicsapata (SCO), az oratóriumban működő Óbuda Tanoda csapata, valamint egyesületi és környékbeli iskolai csapatok. A kupát nagy küzdelemben az UFC egyesület egyik csapata hódította el. A foci mellett az animátorok egy játékdélután is szerveztek, melynek során többek között egy labirintuson és egy szabadulószerben át vezetett az út a hön áhított palacsintáig. A nap során fény derült az idei nyári tábor témájára

Óbuda – Szalézi Udvar családi játékdélután

(Dzsungel könyve), valamint elkezdődött már a regisztráció is. A nap végén közösen adhattunk hálát a Jóistennek az élményekért, a sérülésmentes játékért, a barátságokért és – nem utolsósorban – a jó időért.

Szombaton – a felnőttek kupájának felvezetése gyanánt – az óbudai és a kazincbarcikai oratórium „felső tagozatos” csapatai mérték össze tudásukat. A meccs büntetőkkal dőlt el az óbudaiak javára. (A krónikához tartozik, hogy a nap végi visszavágón – ugyancsak büntetők után – a barcikaiak diadalmaskodtak.)

A nagyok küzdelmei Szombathelytől Kazincbarcikaig megmozgatták a szaléziakhoz kapcsolódó felnőtteket. A hét nevező csapat között apukák és igen fiatalok (8–9. osztályosok) is szerepeltek, de érkezett csapat a META-Don Bosco és a közeli Bláthy szakközépiskolából is. A mérkőzések igen színvonalasak voltak, de hál’Istennek a fair play szellemében zajlottak. Az először induló META-Don Bosco Szakgimnázium szerezte meg a harmadik helyet, a kupát pedig a kazincbarcikai Don Bosco iskola hódította el a szombathelyi fiatalok elől.

Gratulálunk minden résztvevőnek! Várunk mindenkit a következő évben is!

Jani Áron SDB

Szalézi Udvar – családi játékdélután

– Április 22-én került megrendezésre a nagysikerű Szalézi Udvar, egy családi játékdélután. A program célja az volt, hogy Ferenc pápa szavain felbuzdulva mi is kilépjünk az oratórium falain túlra, megszólítva így olyan – közelben élő –

fiatalokat és családokat is, akik még nem ismernek bennünket, vagy talán bátortanságuk miatt egyébként nem térnének be az udvarunkba.

A programot a szalézi munkatárssakkal karöltve főként fiatal animátorokkal szerveztük Áron testvér vezetésével. Sok befektetett munka árán ugyan, de kialakult a terv, miként tudunk egy kitelepült helyszínen is izgalmas és érdekes programokat biztosítani a hozzánk érkezőknek. Sikerral szereztünk engedélyt egy, az oratóriumhoz közeli zöld területre, amelynek egyik oldalán focipálya másik oldalán egy játszótér áll. A továbbiakban sok segítséget kaptunk kápolnaközségtől; animátorok vállaltak bazárjáték állomásokat, anyukák és apukák kézműves foglalkozást és sportjátékokat vezettek, munkatársak információs pultban segítettek; így vált a rendezvény a

közösségé.

A gyönyörű, nyárias délutánon egy hangulatos megnyitó után a gyerekeknek és fiataloknak lehetőségük nyílt anyák napi kézműves köszöntőket készíteni, csoszni, focizni. Egy bazárjátékban is kipróbálhatták ügyességüket: gyűjtött pontjaikért cserébe finomságokkal, Óbudai Szaléziak feliratú karkötőkkel és tollakkal gazdagodhattak. A program során a cserkészek vezetésével közös játékokra is invitáltuk őket.

A felnőttek sem maradtak ki a rendezvényből: az „Élő könyvtár” keretein belül olyan érdekes emberekkel nyílt lehetőség beszélgetni, mint egy nagypapa szerzetesnövendék, egy autista kisfiút nevelő szülők és nem utolsósorban egy afrikai misszionárius.

Talán ők képviselték azt a sokszínűséget, ami minden szalézi közösséget jellemez, így minden odatévedő ember megérezhette: mindenki számára nyitott a szaléziak udvarának kapuja!

Lukács Borbála

ÚJPEST-MEGER

Tavaszi játéknapp az újpesti oratóriumban

– Április 14-én, szombaton nem csak a szokásos időben, délután gyűltünk össze az oratóriumban, hanem az egész napot együtt töltöttük. Mivel abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy oratóriumunk közel van Boldog Sándor István tevékenységének helyéhez, elhatároztuk, hogy meglátogatjuk a Clarisseumot és megismerjük az életét. A reggeli nyitójáték után fel is kerestük a kis templomot, ahol az ottani hívek sok finomsággal, és ami ennél is jobb érzés volt, nagy örömmel és szeretettel fogadtak minket. A kis vendégség után a temp-

Újpest-megyeri gyerekek a játéknapon a Clarisseumba látogattak

lomban egy beszámolót hallgattunk meg Sándor István életéről, ezután pedig egy kvíz kitöltése közben felfedeztük az emlékszobát. Ottlétünket szentmisével zártuk, majd visszatértünk az oratóriumba, ahol már várt minket a bográcsban főtt gulyás. Jó alaposan megebédeltünk, senki sem maradt éhesen. Némi kötetlen játék, szabad foglalkozás után akadályversenyen vettünk részt a tér körül, kipróbálva ügyességünket, egyensúlyérzékünket, gyorsaságunkat és kicsit a műveltségünket is.

Napunkat imádsággal és a verseny eredményhirdetésével zártuk. Reméljük, hogy mindannyiunkat megfogott Sándor István odaadása és ránk is ragadt ebből valami.

Groszmann Kinga

Kalligráfia műhely Derossi atyával a SZÁMALK-Szalézi Szakgimnáziumban

ÚJBUDA

META-Don Bosco Szakgimnázium
Aranyos nap a Szakma Sztár versenyen – A XI. Szakma Sztár Fesztivál április 25-én ért véget. 236 tanuló mérhette össze tudását a Szakma Kiváló Tanulója Verseny (SZKTV), az Országos Szakmai Tanulmányi Verseny (OSZTV) és a SkillsHungary nemzeti döntőben és bemutatón. A záróünnepség keretében 43 szakmában hirdették ki az első három helyezettet Budapesten, a Hungexpo Vá-

SZÁMALK-Szalézi Szakgimnázium – Programozzuk robotot

sárcőzpontban. 2018-ban az elődöntőben országosan 7032 diák vett részt, ezt követték a válogatóversenyek, melyen 474 fiatal versengett a döntőbe jutásért. Végül a szakmai versenyek országos döntőjébe 236-an kerültek be 108 oktatási intézményből.

A META-Don Bosco Szakgimnáziumban büszkék arra, hogy idén is volt döntős logisztika- és kereskedőszakos hallgatójuk, de arra még sokkal büszkébbek, hogy Víg Péter megnyerte a logisztika versenyt! Sebestyén Dóra a kereskedők versenyén szerepelt kiváló eredménnyel. Gratulálunk minden döntős versenyzőnek és a felkészítő tanároknak!

Forrás:bkik.hu

Látogatóközpont épül Péliföldszentkereszten

A Szalézi Lelkigyakorlatos Ház sikeres pályázatot nyújtott be a Gerecse Natúrpark Látogatóközpontjának kialakítására, így 2019. május 31-ig 215 millió forintot fordítanak a látogatóbarát komplexum létrehozására. A TOP-1.2.1-15-K01-2016-00006 azonosító számú projekt az Európai Regionális Fejlesztési Alapból és hazai központi költségvetési előirányzatból vissza nem térítendő támogatásból valósul meg.

A projekt elsődleges célja, egy olyan turistafogadási és interaktív bemutató és foglalkoztató centrum létrehozása, amely a Gerecse Natúrpark egészére ráirányítja a figyelmet. A helyszínválasztás nem véletlen, hiszen Péliföldszentkereszten több turisztikai forma, több túraútvonal is található, a forgalmas helyszínektől kellő távolságra, ugyanakkor jól elérhető helyen fekszik, továbbá Péliföldszentkereszt hagyományos, ősi zárandókhelyszín. A tervezett 370 m²-es Látogatóközpontban kiállítóter, előadótér, interaktív foglalkoztató tér, ajándékbolt kerül kialakításra és színes programok tervei is körvonalazódnak. Az épület és funkciói a Natúrpark, a természetvédelem és a vallás szimbiózisát is szemléltetik majd.

SZÁMALK-Szalézi Szakgimnázium

Tavaszi – Mozgalmas és színes tavaszi időszakot tudhatunk magunk mögött ebben az évben is. Iskolánk idén először csatlakozott a Szakmák éjszakája programhoz, amelynek keretében a megszo- kottól egy kicsit eltérően, más szemszö- gből mutattuk be szakirányainkat. Diákja- ink izgalmas programokat valósítottak meg: vendégül láttuk Nigéria budapesti nagykövetének helyettesét, ki lehetett próbálni egy számítógép telepítését és a robotprogramozást, a kisebb gyerekeket játszóház várta, művészeti alkotóhelyün- kőn pedig élő modell után festhettek, rajzolhattak a jelenlévők.

Nagyszabású rendezvény keretében le- zártuk a „Programozzuk robotot!” pro- jektünket, amely során iskolánk diákjai és a meghívott előadók bemutatták a robotprogramozás területén elért eredmé- nyeiket az érdeklődőknek.

A festőművész diákjaink által készített

ikonok vándorkiállítás keretében áprilisban Keszthelyen kerültek bemutatásra. Az ikonok jelenleg Péli-földszentkeresztben a szalézi rendházban láthatók, ahol május 6-án a Mária-búcsú ünnepélyes keretei között nyílt meg a kiállítás.

A szép eredményeknek azonban nincs még vége, hiszen tanulóink több országos megmérettetésen is helytálltak és nagyszerű eredményeket értek el: az Országos Szakmai Tanulmányi Versenyen Kövér Zsófia műszaki informatikus tanulóknk ezüstérmét szerzett, Hüse István szoftverfejlesztő diákunk hatodik lett; a XXVII. Országos Rajzversenyen Kálazi Anna grafikus tanulóknk ötödik helyezést ért el; a XVI. Országos Textiles Konferencián Bajka Márta grafikus tanulóknk kiemelt első helyezést ért el, a „Kirak(h) atod a kirakatba” versenyen pedig dekoratőr és grafikus diákjaink hozták el sorra a helyezéseket: 1. hely – Salamon Eszter és Rónyai Viktória; 2. hely – Scheich Réka és Tirczka Orsolya, 3. hely – Benkovics Viktória és Urbán Alexa.

Modla Réka

Kalligráfiai műhely Derossi atyával

– A SZÁMALK-Szalézi Szakgimnázium grafikus és dekoratőr tanulóinak számára tartott május 9-én kalligráfiai műhelyt Gnana Pragasa Derossi Raja indiai

misszionárius atya.

Derossi atya az iskola művészeti műhelyében összegyűlt hallgatónak mesélt szűkebb hazájáról, az India délkeleti részén található Tamilnáduról és tamil anyanyelvéről. Nagyon izgalmas volt szakmai szempontból megismerkedni a tamil nyelv betűivel, különlegesen szép írásával. Az előadást óriási érdeklődés övezte, voltak, akik még a folyosóról is szívesen hallgatták, majd együtt próbálták elsajátítani néhány betűt.

www.szamalk-szalezi.hu

NYERGESÚJFALU

Sikeres kezdeményezés a Zafféryban

– A „Zafféry Akadémia” Lengyel Attila igazgató kezdeményezése, amely során egy hónapon belül három sikeres ismeretterjesztő előadás is elhangzott aktuális témákban. Az előadások órák után, 13.45-kor kezdődnek az iskola könyvtárában. Első alkalommal a terrorizmusról, második alkalommal dalszövegek elemzésén keresztül a slam poetry-ről beszélt Schalk Zsolt tanár úr, míg legutóbb, április 10-én a migrációról volt szó. A mindennapi életet és a napi politikát befolyásoló kérdéskörök jóval túlmutatnak a tananyagon és segítik megérteni a körülöttünk zajló világot.

Nyergesújfalu – Zafféry Akadémia

Ritkán történik meg, hogy két órával egy tudományos/ismeretterjesztő iskolai program előtt a diákok helyet foglaljanak maguknak az első sorban, de a közkedvelt Zafféry Akadémia alkalmi előtt még ez is megesett! Örömmel tölti meg a diákság a könyvtárat, olyannyira, hogy még a galérián is tömött sorban állnak.

A programsorozat népszerűsége mindenkit meglepett, senki nem számított ekkora közönségre, nemcsak a tanulók és a kollégák, de még az iskola technikai alkalmazottai is beültek az előadásokra. A népszerűség oka összetett, talán a legfontosabb a témaválasztás, a nem csupán érdekes, de mindenképpen „felhőttes” témák, alaposan körbejárva. Hozzá kell tenni, hogy az előadó közvetlen stílusa, rokonszenves személyisége is tagadhatatlanul sokat nyom a latban.

A Zafféry Akadémia tovább folytatódik, a sokszínűség jegyében remélhetőleg több kolléga és talán néhány ügyesebb tanuló is kedvet kap, hogy elővezessen egy-egy érdekes kérdéskört, vagy rámutasson az adott tantárgyban rejlő szépségekre.

Szőke Erika

„Pálos Károly-díj” II. fokozat elismerésben részesült Horváth Lászlóné szombathelyi szalézi munkatárs

Horváth Lászlóné Nagy Edit életében fontos szerepet tölt be a család, mind szűkebb, mind tágabb értelemben. Karitatív tevékenységét több területen is kifejti, ezek egyike a Szent Kvirin Szalézi Plébánia Karitászcsoportja, melynek 2001-ben történt megalakulása óta a vezetője. A csoport figyelemmel kíséri a városrészben lakó elesett, rászoruló, halmozottan hátrányos helyzetben lévő emberek sorsát. Odafigyel embertársaira, meghallgatja a lelki segítségre szorulókat és önzetlenül támogatja az elesetteket. Don Boscó-i lelkülettel szívén viseli a fiatalok, gyermekek sorsát.

KAPCSOLDA – A KAPCSOLDA-nap keretében május 9-én az esztergomi Montágh Imre Általános Iskola és Speciális Szakiskola 35 sérült tanulója és az őket kísérő 14 pedagógust láttuk vendégül a Zafféry Károly Szalézi Középiskolában. A programot Szalay Kriszta színésznő hívta életre néhány évvel ezelőtt, hogy elősegítse a szemléletváltást, amikor szembesült azzal, hogy „mekkora

ellenállás, félelem van mai társadalmunkban egy sérült, ill. másfajta képességekkel rendelkező gyermekkel és annak családjával szemben”. Egy-egy ilyen Kapcsolda-napon „egészséges” gyerekek látnak vendégül sérült gyerekeket.

Hosszas készülődés, szervezés előzte meg ezt a napot, hiszen nem mindennapos élethelyzet, amikor speciális foglalkozást igénylő (autista, vak, hallássérült, stb.) és „egészséges” gyerekek töltenek el együtt néhány órát, közös feladatokkal, foglalkozásokkal.

Nyergesújfalu – Kapcsolda

Diákjaink a kezdeti félelmüket legyőzve hamar megtalálták a közös „hangot” a vendégekkel. Az ő gondolataikat idézem: „Kicsit féltem, mert ehhez hasonlót még nem éltem át. De a gyerekek nagyon aranyosak voltak és tetszett ez a nap.” „Engem nagyon megérintett, hogy egyeseknek ilyen betegséggel kell élniük, viszont jó volt megismerni ezt az életmódot és beszélgetni a gyerekekkel.” Elsősorban a kilencedikes, közösségi szolgálatos diákjaink voltak a vendéglátók, de néhányan a tizedik és a tizenegyedik évfolyamokból is erősítették, segítették őket, elsősorban a szalézi animátorok. Természetesen felnőtt segítők is voltak: az érintett osztályok osztályfőnökei, Sándor testvér, pedagógusok, stb. Párok kialakítása, összeismertetése után vetítés indította a programot, majd kézműves foglalkozások, sportverseny, íjászat, táncok, beszélgetések, közös fotók készítése színesítették a napot.

Tóthné Mónika

Régebb óta fiataloknak

Hagyományos lelkigyakorlat régebb óta fiatal szalézi munkatársak és Don Bosco-tisztelők számára

Péliföldszentkereszt,
2018. szeptember 3–6. (hétfő-csütörtök)

A Szalézi Munkatársak Egyesülete a tavalyi nagy érdeklődésre való tekintettel idén is meghirdeti a megszokott lelkigyakorlatot, amelyre elsősorban az idősebb korosztályhoz tartozó szalézi munkatársakat és Don Bosco-tisztelőket várják.

Vezeti **Havasi József** szalézi atya,
korábbi tartományfőnök.

A lelkigyakorlat költsége szállással és teljes ellátással **15.000 Ft.**, szalézi munkatársaknak kedvezményes 14.250 Ft. Elhelyezés a rendházban és a Don Bosco-házban, 2-3 ágyas szobákban a földszinten, vagy az első emeleten.

Jelentkezés **augusztus 20-ig** Lengyel Erzsébetnél a **le@szaleziak.hu** e-mail címen, a **+36-20/823-3335** telefonszámon, vagy levélben a 2536 Nyergesújfalu, Dózsa György u. 26. postacímen.

Már jelentkezéskor szíveskedjenek jelezni, ha az étkezéssel (speciális diéta) vagy az elhelyezéssel (mozgáskorlátozottság) kapcsolatban külön kérésük van.

UTAZÁS

Csoportos utazást szervezünk **vonattal** a Budapest-Nyugati pályaudvarról 15.51-kor Esztergomba induló 2036. sz. személyvonattal Dorogig, majd innen kisbusszal Péliföldszentkeresztre. Találkozó a Nyugatiban a vonatonál 15.30-kor. Aki a csoporttal szeretne jönni, feltétlenül már a jelentkezéskor szíveskedjen ezt előre jelezni, hogy meg tudjuk szervezni a szállítást. A csoportot vezeti Nagy Zsuzsa szalézi munkatárs a Clarisseumból. (Tel.: +36-30/872-8196)

Más időpontban és helyről történő egyéni szállítást nem tudunk vállalni.

**Kirner Gábor testvér
örökfogadalma**

Kiadja a Don Bosco Szalézi Társasága 4800 példányban, belső terjesztésre. Felelős kiadó: P. Ábrahám Béla SDB

Cím: 1032 Budapest, Bécsi út 173.; e-mail: szaleziak@gmail.com; honlap: www.szaleziak.hu

Szerkesztő: Lengyel Erzsébet SC; e-mail: le@szaleziak.hu

Tördelés és nyomdai előkészítés TipoMix Bohner Ferenc

A címlapon: Kirner Gábor örökfogadalmas szalézi testvér

Készült a Szalézi Művek Kft. kazincbarcikai nyomdájában; felelős vezető: Seres Ottó

A szerkesztőség minden esetben fenntartja a beérkezett hírek, tudósítások, cikkek szerkesztésének, valamint a beküldött anyag meg nem jelentetésének jogát.